

Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

zo 7. novembra 2022 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 99 rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Boj proti korupcii – Ochrana finančných záujmov Únie – Článok 325 ods. 1 ZFEÚ – Dohovor PIF – Rozhodnutie 2006/928/ES – Trestné konanie – Nálezy Curtea Constituțională (Ústavný súd, Rumunsko) týkajúce sa obsadenia rozhodovacích zložení v oblasti závažnej korupcie – Povinnosť vnútroštátnych sudcov dať plný účinok rozhodnutiam Curtea Constituțională (Ústavný súd) – Disciplinárna zodpovednosť sudcov v prípade nerešpektovania týchto rozhodnutí – Oprávnenie nepoužiť rozhodnutia Curtea Constituțională (Ústavný súd), ktoré sú v rozpore s právom Únie – Zásada prednosti práva Únie“

V spojených veciach C-859/19, C-926/19 et C-929/19,

ktorých predmetom sú tri návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ podané rozhodnutiami Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší kasačný súd, Rumunsko) z 19. novembra 2019 (C-859/19), zo 6. novembra 2019 (C-926/19) a zo 16. decembra 2019 (C-929/19) doručené Súdnemu dvoru 26. novembra 2019 (C-859/19) a 18. decembra 2019 (C-926/19 a C-929/19) v trestných konaniach proti

FX,

CS,

ND (C-859/19),

BR,

CS,

DT,

EU,

FV,

GW (C-926/19),

CD,

* Jazyk konania: rumunčina.

CLD,

GLO,

ŞDC,

PVV (C-929/19),

za účasti:

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție (C-859/19, C-926/19 a C-929/19),

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală (C-926/19),

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (C-926/19),

Agencia Națională de Administrare Fiscală (C-926/19 a C-929/19),

HX (C-926/19),

IY (C-926/19),

SC Uranus Junior 2003 SRL (C-926/19),

SC Complexul Energetic Oltenia SA (C-929/19),

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Arabadžiev, vykonávajúci funkciu predsedu šiestej komory (spravodajca), sudcovia A. Kumin a I. Ziemele,

generálny advokát: N. Emiliou,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta vydať vo veci odôvodnené uznesenie v súlade s článkom 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora,

vydal toto

Uznesenie

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú v zásade výkladu článku 2 a článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, článku 325 ods. 1 ZFEÚ, článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), článku 1 ods. 1 a článku 2 ods. 1 Dohovoru vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev

podpísaného v Bruseli 26. júla 1995 a tvoriaceho prílohu k rozhodnutiu Rady z 26. júla 1995 (Ú. v. ES C 316, 1995, s. 48; Mim. vyd. 19/001, s. 9, ďalej len „dohovor PIF“), ako aj zásady prednosti práva Únie.

- 2 Tieto návrhy boli predložené v rámci trestných konaní vedených proti FX, CS a ND (vec C-859/19), BR, CS, DT, EU, FV a GW (vec C-926/19), ako aj proti CD, CLD, GLO, ŠDC a PVV (vec C-929/19) najmä za trestné činy korupcie a daňového podvodu týkajúceho sa dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Právny rámec

Právo Únie

Dohovor PIF

- 3 Článok 1 ods. 1 dohovoru PIF znie:

„Na účely tohto dohovoru je podvodom dotýkajúcim sa finančných záujmov Európskych spoločenstiev:

a) v súvislosti s výdavkami každý úmyselný čin alebo opomenutie súvisiace s:

- používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok odcudzenie alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo z rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,
- nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok,
- nesprávnym použitím týchto finančných prostriedkov na iné účely, ako sú tie, na ktoré boli pôvodne vyčlenené;

b) v súvislosti s príjmami každý úmyselný čin alebo opomenutie súvisiace s:

- používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo z rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,

...“

- 4 Článok 2 ods. 1 tohto dohovoru stanovuje:

„Každý členský štát prijme nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, aby sa za konanie uvedené v článku 1 a za spoluúčasť, navádzanie alebo pokus o konanie uvedené v článku 1 ods. 1 ukladali účinné, úmerné a odstrašujúce tresty, ktoré by prinajmenšom v prípadoch závažného podvodu zahŕňali aj tresty odňatia slobody s možnosťou extradície, pričom za závažný podvod sa považuje

podvod týkajúci sa minimálne sumy, ktorej výšku stanoví každý členský štát. Táto minimálna suma nesmie presiahnuť 50 000 [eur].“

- 5 Rozhodnutím z 27. septembra 1996 Rada Európskej únie prijala protokol k dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES C 313, 1996, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 19). V súlade s jeho článkami 2 a 3 sa tento protokol vzťahuje na skutky aktívnej a pasívnej korupcie.

Akt o pristúpení

- 6 Akt o podmienkach pristúpenia Bulharskej republiky a Rumunska a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 157, 2005, s. 203, ďalej len „akt o pristúpení“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2007, vo svojom článku 39 stanovuje:

„1. Ak na základe stáleho monitorovania Komisie záväzkov prijatých Bulharskom a Rumunskom v kontexte s prístupovými rokovaniami a najmä monitorovacích správ Komisie existuje jasný dôkaz, že stav príprav na prijatie a vykonávanie *acquis* v Bulharsku a Rumunsku je taký, že existuje vážne riziko zjavnej nepripravenosti ktoréhokoľvek z týchto štátov splniť požiadavky členstva do dňa pristúpenia, ktorým je 1. január 2007, v mnohých dôležitých oblastiach, Rada môže jednomyseľne na základe odporúčania Komisie rozhodnúť, že deň pristúpenia daného štátu sa odkladá o jeden rok na 1. január 2008.

2. Bez ohľadu na odsek 1, Rada môže kvalifikovanou väčšinou na základe odporúčania Komisie, prijať rozhodnutie uvedené v odseku 1 vo vzťahu k Rumunsku, ak boli vážne nedostatky zistené v tom, ako Rumunsko naplňa jeden alebo viaceré záväzky a požiadavky uvedené v prílohe IX bode I.

3. Bez ohľadu na odsek 1 a bez toho, aby bol dotknutý článok 37, Rada môže kvalifikovanou väčšinou na základe odporúčania Komisie a po podrobnom vyhodnotení pokroku vykonanom Rumunskom v oblasti politiky hospodárskej súťaže, ktoré sa vykoná na jeseň 2005, prijať rozhodnutie uvedené v odseku 1 vo vzťahu k Rumunsku, ak boli vážne nedostatky zistené v tom, ako Rumunsko naplňa jeden alebo viaceré záväzky a požiadavky prijaté v rámci Európskej dohody alebo jeden alebo viaceré záväzky a požiadavky uvedené v prílohe IX bode II.“

- 7 Príloha IX k aktu o pristúpení s názvom „Prevzaté osobitné záväzky a prijaté požiadavky zo strany Rumunska pri uzavretí prístupových rokovaní 14. decembra 2004 (uvedené v článku 39 aktu o pristúpení)“ obsahuje vo svojom bode I nasledujúci odsek:

„Vo vzťahu k článku 39 ods. 2.

...

4. Výrazne zintenzívniť boj proti korupcii a najmä proti korupcii na najvyššej úrovni zabezpečením prísneho presadzovania protikorupčných právnych predpisov a účinnej nezávislosti Národnej protikorupčnej prokuratúry (NPP) a každoročným predložením presvedčivého záznamu činností NPP v boji proti korupcii na najvyššej úrovni od novembra 2005. NPP je potrebné vyčleniť pracovníkov, finančné a vzdelávacie zdroje ako aj vybavenie potrebné na plnenie jej rozhodujúcej funkcie.

5. ... [Národná protikorupčná stratégia] musí zahŕňať záväzok preskúmať spomalené trestné konanie do konca roka 2005, aby sa zabezpečilo, že prípady korupcie sa vyriešia rýchlym a transparentným spôsobom s cieľom zaručiť primerané sankcie, ktoré majú odradzujúci účinok,...

...

Rozhodnutie 2006/928/ES

8 Rozhodnutie Komisie 2006/928/ES z 13. decembra 2006, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na zaistenie spolupráce a overovania pokroku v Rumunsku na účely osobitných referenčných kritérií v oblastiach reformy súdnictva a boja proti korupcii (Ú. v. EÚ L 354, 2006, s. 56), bolo prijaté v rámci pristúpenia Rumunska k Európskej únii s predpokladaným dátumom 1. januára 2007 najmä na základe článkov 37 a 38 aktu o pristúpení. Odôvodnenia 1 až 6 a odôvodnenie 9 tohto rozhodnutia znejú:

- „(1) Európska únia je založená na právnom štáte, zásade spoločnej pre všetky členské štáty.
- (2) Oblasť slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a oblasť vnútorného trhu, ktoré boli vytvorené Zmluvou o Európskej únii a Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva, sú založené na vzájomnej dôvere, že správne a súdne rozhodnutia a postupy všetkých členských štátov sú plne v súlade so zásadou právneho štátu.
- (3) To pre všetky členské štáty vytvára predpoklad existencie nestranného, nezávislého a efektívneho súdneho a správneho systému, ktorý je adekvátne vybavený *inter alia* na boj proti korupcii.
- (4) Rumunsko sa 1. januára 2007 stane členom Európskej únie. Komisia, berúc do úvahy značné úsilie ukončiť prípravu Rumunska na členstvo, identifikovala vo svojej správe z 26. septembra 2006 nedoriešené záležitosti, najmä mieru zodpovednosti a účinnosť súdneho systému a orgánov činných v trestnom konaní, kde je stále potrebný ďalší pokrok s cieľom zabezpečiť ich schopnosť implementovať a uplatňovať opatrenia prijaté na účely zriadenia vnútorného trhu a oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.
- (5) Článkom 37 Aktu o pristúpení sa Komisia splnomocňuje na prijatie príslušných opatrení v prípade bezprostredného rizika, že Rumunsko spôsobí narušenie fungovania vnútorného trhu tým, že nesplní záväzky, ku ktorým sa zaviazalo. Článkom 38 Aktu o pristúpení sa Komisia splnomocňuje na prijatie príslušných opatrení v prípade bezprostredného rizika vážnych nedostatkov Rumunska v oblasti transpozície, stavu implementácie alebo uplatňovania aktov prijatých v súlade s hlavou VI Zmluvy o EÚ a hlavou IV Zmluvy o založení ES.
- (6) Nedoriešené záležitosti v oblasti miery zodpovednosti a účinnosť súdneho systému a orgánov činných v trestnom konaní si vyžadujú zriadenie mechanizmu na zaistenie spolupráce a overovania pokroku v Rumunsku na účely osobitných referenčných kritérií v oblastiach reformy súdnictva a boja proti korupcii.

...

(9) Toto rozhodnutie by malo byť zmenené a doplnené v prípade, že Komisia vo svojom zhodnotení uvedie potrebu upraviť referenčné kritériá. Toto rozhodnutie by malo byť zrušené, ak sa dostatočne splnia všetky referenčné kritériá.“

9 Článok 1 rozhodnutia 2006/928 stanovuje:

„Rumunsko bude každoročne k 31. marcu a po prvýkrát k 31. marcu 2007 podávať Komisii správu o pokroku v plnení jednotlivých referenčných kritérií uvedených v prílohe.

Komisia môže kedykoľvek poskytnúť technickú pomoc prostredníctvom rôznych činností alebo zabezpečovať zber a výmenu informácií týkajúcich sa referenčných kritérií. Navyše môže Komisia na tento účel kedykoľvek zorganizovať odborné misie do Rumunska. V tejto súvislosti poskytnú rumunské orgány potrebnú podporu.“

10 Článok 2 tohto rozhodnutia znie:

„Komisia oznámi Európskemu parlamentu a Rade svoje pripomienky a zistenia týkajúce sa správy Rumunska po prvýkrát v júni 2007.

Po tomto dátume bude Komisia podávať správy podľa potreby a minimálne jedenkrát za každých šesť mesiacov.“

11 Článok 4 tohto rozhodnutia stanovuje:

„Toto rozhodnutie je určené všetkým členským štátom.“

12 Príloha k tomuto rozhodnutiu znie:

„Referenčné kritériá pre Rumunsko uvedené v článku 1:

1. Zabezpečiť transparentnejšie a účinnejšie súdne konanie, najmä rozšírením kapacít a kompetencií Vyššej sudcovskej rady. Podávať správu o vplyve nového občianskeho súdneho poriadku a trestného poriadku a monitorovať ho.
2. Zriadiť, ako bolo stanovené, bezpečnostný úrad, ktorý bude zodpovedať za overovanie majetku, nezrovnalostí a potenciálnych konfliktov záujmu, ako aj za vydávanie záväzných rozhodnutí, na základe ktorých bude možné prijať odrádzajúce sankcie.
3. Stavať na dosiahnutom pokroku, pokračovať v profesionálnom, nezaujatom vyšetrowaní v prípadoch podozrenia z korupcie na najvyšších miestach.
4. Prijíť ďalšie opatrenia na prevenciu a boj proti korupcii, najmä v miestnej samospráve.“

Rumunské právo

Ústava Rumunska

- 13 Oddiel III Constituția României (Ústava Rumunska) s názvom „Verejné orgány“ obsahuje najmä kapitolu VI upravujúcu „súdny orgán“, ktorá zahŕňa článok 126 tejto Ústavy. Predmetný článok stanovuje:

„1. Súdnictvo sa vykonáva na Înalta Curte de Casație și Justiție [(Najvyšší kasačný súd, Rumunsko) (ďalej len „Najvyšší kasačný súd“)] a na iných súdnych orgánoch stanovených zákonom.

...

3. Najvyšší kasačný súd zaručuje jednotný výklad a uplatňovanie zákona ostatnými súdmi v súlade s jeho právomocou.

4. Zloženie Najvyššieho kasačného súdu a pravidiel jeho fungovania upravuje organický zákon.

...

6. Zaručí sa súdna kontrola správnych aktov vydaných verejnými orgánmi v rámci sporového správneho konania, okrem aktov týkajúcich sa vzťahov s Parlamentom a vojenských rozkazov. Správne súdy majú právomoc rozhodovať o žalobách podaných poškodenými osobami v závislosti od prípadu nariadeniami alebo ustanoveniami nariadení, ktoré boli vyhlásené za protiústavné.“

- 14 Hlava V rumunskej Ústavy, týkajúca sa Curtea Constituțională (Ústavný súd, Rumunsko) (ďalej len „Ústavný súd“), zahŕňa články 142 až 147 tejto Ústavy. Článok 146 uvedenej Ústavy stanovuje:

„Ústavný súd má nasledujúce právomoci:

...

d) rozhoduje o námietkach protiústavnosti zákonov a nariadení, ktoré boli vznesené v konaní pred súdnymi orgánmi alebo pred rozhodcovskými obchodnými súdmi, pričom námietku protiústavnosti môže vzniesť priamo aj ombudsman;

e) rozhoduje o právnych sporoch ústavnej povahy medzi verejnými orgánmi na návrh prezidenta Rumunska, predsedu jednej z dvoch komôr, primului-ministru [(Predseda vlády, Rumunsko)] alebo predsedu [Najvyššej súdnej rady],

...“

Trestný zákon

- 15 Článok 154 ods. 1 Codul penal (Trestný zákon) stanovuje:

„Trestná zodpovednosť sa premlčí v lehote:

- a) 15 rokov, ak sa na základe zákona uloží za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody na doživotie alebo trest odňatia slobody na viac ako 20 rokov;
- b) 10 rokov, ak sa na základe zákona uloží za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody na viac ako 10 rokov, avšak menej ako 20 rokov;
- c) 8 rokov, ak sa na základe zákona uloží za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody na viac ako 5 rokov, avšak menej ako 10 rokov;
- d) 5 rokov, ak sa na základe zákona uloží za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody na viac ako jeden rok, avšak menej ako 5 rokov;
- e) 3 roky, ak sa na základe zákona uloží za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody najviac na jeden rok alebo peňažný trest.“

- 16 Článok 155 ods. 4 tohto zákona stanovuje:

„Ak už lehoty upravené v článku 154 uplynuli po druhýkrát, považujú sa za uplynuté, bez ohľadu na počet prerušení.“

Trestný poriadok

- 17 Článok 40 ods. 1 Codul de procedură penală (Trestný poriadok) stanovuje:

„Najvyšší kasačný súd rozhoduje v prvom stupni o trestných činoch vlastizrady a o trestných činoch spáchaných senátormi, poslancami a rumunskými členmi Európskeho parlamentu, členmi vlády, sudcami Ústavného súdu, členmi vyššej súdnej rady, sudcami Najvyššieho kasačného súdu a prokurátormi Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [(Prokuratúra pri Najvyššom kasačnom súde, Rumunsko)].“

- 18 Podľa článku 281 ods. 1 tohto poriadku:

„Neplatnosťou sa v každom prípade postihne porušenie ustanovení upravujúcich:

...

- b) vecnú a osobnú právomoc súdov, ak vo veci rozhodoval súd nižšieho stupňa, ako je príslušný súd;

...“

- 19 Článok 426 ods. 1 uvedeného poriadku stanovuje:

„[M]imoriadny opravný prostriedok smerujúci k zrušeniu možno podať proti konečným rozsudkom v trestných veciach v nasledujúcich prípadoch:

...

d) ak odvolací súd nebol obsadený v súlade so zákonom alebo ak šlo o prípad nezlučiteľnosti funkcií;

...“

- 20 Článok 428 ods. 1 toho istého poriadku stanovuje:

„Žalobu o zrušenie z dôvodov upravených v článku 426 písm. a), c) až h) možno podať v lehote 30 dní od oznámenia rozhodnutia odvolacieho súdu.“

Zákon č. 78/2000

- 21 Článok 5 Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (zákon č. 78/2000 o prevencii, odhaľovaní a sankcionovaní trestných činov korupcie) z 18. mája 2000 (*Monitorul Oficial al României*, oddiel I, č. 219 z 18. mája 2000) vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Podľa tohto zákona sa za trestné činy korupcie považujú trestné činy upravené v článkoch 289 až 292 trestného zákona vrátane prípadu, ak ich spáchali osoby upravené v článku 308 trestného zákona.“

- 22 Články trestného zákona uvedené v článku 5 ods. 1 zákona č. 78/2000 sa dotýkajú trestných činov pasívnej korupcie (článok 289), aktívnej korupcie (článok 290), zneužitia právomoci (článok 291) a aktívneho zneužitia právomoci (článok 292).

- 23 Článok 29 ods. 1 tohto zákona stanovuje:

„Zriaďujú sa špecializované súdy rozhodujúce v prvom stupni o trestných činoch upravených týmto zákonom.“

Zákon č. 303/2004

- 24 Článok 99 Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (zákon č. 303/2004 o postavení sudcov a prokurátorov) z 28. júna 2004 (opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 826 z 13. septembra 2005), zmenený Legea nr. 24/2012 (zákon č. 24/2012) zo 17. januára 2012 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 51 z 23. januára 2012) (ďalej len „zákon č. 303/2004“), stanovuje:

„Za disciplinárne priestupky sa považujú:

...

o) nedodržanie ustanovení o náhodnom pridelovaní vecí;

...

ș) nerešpektovanie rozhodnutí Ústavného súdu...;

...“

25 Článok 100 tohto zákona vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Disciplinárnymi sankciami, ktoré možno uložiť sudcom a prokurátorom primerane k závažnosti porušení, sú:

...

e) vylúčenie zo sústavy súdnictva.“

26 Článok 101 uvedeného zákona stanovuje:

„Disciplinárne sankcie upravené v článku 100 ukladajú výbory Vyššej súdnej rady za podmienok stanovených organickým zákonom.“

Zákon č. 304/2004

27 Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (zákon č. 304/2004 o súdnictve), z 28. júna 2004 (opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 827 z 13. septembra 2005) bol zmenený najmä:

- Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (zákon č. 202/2010 o opatreniach na urýchlenie rozhodovanie sporov) z 25. októbra 2010 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 714 z 26. októbra 2010),
- Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale (zákon č. 255/2013, ktorým sa vykonáva zákon č. 135/2010 o trestnom poriadku a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré normatívne akty obsahujúce ustanovenia v oblasti trestného konania) z 19. júla 2013 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 515 zo 14. augusta 2013),
- Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (zákon č. 207/2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 304/2004 o súdnictve) z 20. júla 2018 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 636 z 20. júla 2018).

28 Článok 19 ods. 3 zákona č. 304/2004, naposledy zmeneného zákonom č. 207/2018 (ďalej len „zmenený zákon č. 304/2004“), znie:

„Na začiatku každého roka môže kolégium Najvyššieho kasačného súdu na návrh jeho predsedu alebo podpredsedu schváliť vymenovanie špecializovaných rozhodovacích zložení v rámci komôr Najvyššieho kasačného súdu v závislosti od počtu a povahy konaní, objemu činnosti každej komory, ako aj špecializácie sudcov a potreby využitia ich odborných skúseností.“

29 Článok 24 ods. 1 tohto zákona stanovuje:

„Rozhodovacie zloženia z piatich sudcov konajú o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným v prvom stupni trestným senátom Najvyššieho kasačného súdu, rozhodujú o kasačných opravných prostriedkoch podaných proti rozhodnutiam o odvolaniach vyhlásených rozhodovacími zloženiami pozostávajúcimi z piatich sudcov, po predbežnom rozhodnutí o ich prípustnosti, rozhodujú o opravných prostriedkoch podaných proti rozhodnutiam vyhláseným v priebehu prvostupňového konania trestným senátom Najvyššieho kasačného súdu, rozhodujú v disciplinárnych konaniach v súlade so zákonom a v iných veciach v rámci právomocí, ktoré sú im zverené zákonom.“

30 Článok 29 ods. 1 uvedeného zákona znie:

„Kolégium Najvyššieho kasačného súdu má tieto právomoci:

a) schvaľovať pravidlá organizácie a administratívneho fungovania, ako aj tabuľky zamestnancov a pracovníkov Najvyššieho kasačného súdu;

...

f) vykonávať ďalšie právomoci upravené v rámci nariadenia o organizácii a administratívnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu.“

31 Článok 31 ods. 1 tohto zákona stanovuje:

„V trestných veciach sú rozhodujúce zloženia obsadené nasledovne:

a) v uvedených veciach, v súlade so zákonom, v rámci právomocí Najvyššieho kasačného súdu rozhodujúceho v prvom stupni pozostávajú rozhodovacie zloženia z troch sudcov;

...“

32 Článok 32 zmeneného zákona č. 304/2004 stanovuje:

„1. Na začiatku každého roka na návrh predsedu alebo podpredsedu Najvyššieho kasačného súdu schváli kolégium počet a obsadenie rozhodovacích zložení pozostávajúcich z piatich sudcov.

...

4. Sudcovia, ktorí sú členmi týchto rozhodovacích zložení, sú určovaní losovaním v priebehu verejného zasadnutia predsedom alebo v prípade jeho neprítomnosti jedným z podpredsedov Najvyššieho kasačného súdu. Členov rozhodovacích zložení možno vymeniť len výnimočne na základe objektívnych kritérií stanovených v nariadení o organizácii a administratívnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu.

5. Predsedom rozhodovacieho zloženia pozostávajúceho z piatich sudcov je predseda Najvyššieho kasačného súdu, jeden z podpredsedov alebo predsedov komory, ak boli vymenovaní za členov rozhodovacieho zloženia v súlade s odsekom 4.

6. Ak žiadna z týchto osôb nebola vymenovaná za člena rozhodovacieho zloženia pozostávajúceho z piatich sudcov, rozhodovaciemu zloženiu predsedá každý zo sudcov na základe systému rotácie, podľa ich seniority v súdnictve.

7. Veci patriace do právomoci rozhodovacích zložení pozostávajúcich z piatich sudcov prideliuje informatický systém náhodným spôsobom.“

33 V znení vyplývajúcom zo zákona č. 202/2010 článok 32 zákona č. 304/2004 stanovoval:

„1. V trestných veciach sa na začiatku každého roka vymenujú dve rozhodovacie zloženia pozostávajúce z piatich sudcov zložené výlučne z členov trestnej komory Najvyššieho kasačného súdu.

...

4. Kolégium Najvyššieho kasačného súdu schvaľuje zloženie senátov pozostávajúcich z piatich sudcov. Sudcov, ktorí sú členmi týchto rozhodovacích zložení, menuje predseda alebo v prípade jeho neprítomnosti podpredsa Najvyššieho kasačného súdu. Členov rozhodovacích zložení možno vymeniť len výnimočne na základe objektívnych kritérií stanovených v nariadení o organizácii a správnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu.

5. Rozhodovaciemu zloženiu pozostávajúcemu z piatich sudcov predsedá predseda alebo podpredsa Najvyššieho kasačného súdu. V prípade ich neprítomnosti môže rozhodovaciemu zloženiu predsedáť predseda komory vymenovaný na tento účel predsedom alebo v prípade jeho neprítomnosti podpredsom Najvyššieho kasačného súdu.

6. Veci patriace do právomoci rozhodovacích zložení uvedených v odsekoch 1 a 2 prideliuje náhodným spôsobom informatický systém.“

34 V znení vyplývajúcom zo zákona č. 255/2013 mali odseky 1 a 6 článku 32 zákona č. 304/2004 takmer rovnaké znenie ako ustanovenia v znení uvedenom v predchádzajúcom bode, zatiaľ čo odseky 4 a 5 tohto článku stanovovali:

„4. Kolégium Najvyššieho kasačného súdu schvaľuje počet a zloženie rozhodovacích zložení pozostávajúcich z piatich sudcov na návrh predsedu trestnej komory. Sudcovia, ktorí sú členmi týchto rozhodovacích zložení, sú určovaní losovaním v priebehu verejného zasadnutia predsedom alebo v prípade jeho neprítomnosti podpredsom Najvyššieho kasačného súdu. Členov rozhodovacích zložení možno vymeniť len výnimočne na základe objektívnych kritérií stanovených v nariadení o organizácii a správnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu.

5. Predsom rozhodovacieho zloženia pozostávajúceho z piatich sudcov je predseda alebo podpredsa Najvyššieho kasačného súdu, ak je členom rozhodovacieho zloženia v súlade s odsekom 4, resp. predseda trestnej komory alebo služobne najstarší sudca, v závislosti od jednotlivého prípadu.“

35 Článok 33 zmeneného zákona č. 304/2004 znie:

„1. Predsa alebo v jeho neprítomnosti niektorý z podpredsedov Najvyššieho kasačného súdu predsedá spojeným komorám, zloženiu s právomocou rozhodovať o žalobách podaných v záujme zákona, ako aj zloženiam s právomocou rozhodovať o právnych otázkach, rozhodovaciemu

zloženíu pozostávajúcemu z piatich sudcov a akémukoľvek rozhodovaciemu zloženíu v rámci komôr, ak sa podieľa na rozhodovaní.

...

3. Predsedovia komory môžu predsedáť akémukoľvek rozhodovaciemu zloženíu, zatiaľ čo ostatní sudcovia vykonávajú predsednícku funkciu na základe systému rotácie.“

36 Článok 33 ods. 1 zákona č. 304/2004 v znení vyplývajúcom zo zákona č. 202/2010 stanovoval:

„Predseda alebo v prípade jeho neprítomnosti podpredseda Najvyššieho kasačného súdu predsedá spojeným komorám, rozhodovaciemu zloženíu pozostávajúcemu z piatich sudcov, ako aj akémukoľvek rozhodovaciemu zloženíu v rámci komôr, pokiaľ sa podieľa na rozhodovaní.“

37 V zmysle tohto článku 33 ods. 1 zákona č. 304/2004 v znení vyplývajúcom zo zákona č. 255/2013:

„Predseda alebo v jeho neprítomnosti niektorý z podpredsedov Najvyššieho kasačného súdu predsedá spojeným komorám, zloženíu s právomocou rozhodovať o žalobách podaných v záujme zákona, ako aj zloženíu s právomocou rozhodovať o právnych otázkach, rozhodovaciemu zloženíu pozostávajúcemu z piatich sudcov alebo akémukoľvek inému rozhodovaciemu zloženíu v rámci komôr, pokiaľ sa podieľa na rozhodovaní.“

Nariadenie o organizácii a administratívnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu

38 Článok 28 Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție (nariadenie o organizácii a administratívnom fungovaní Najvyššieho kasačného súdu) z 21. septembra 2004, v znení zmenenom Hotărârea nr. 3/2014 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție (rozhodnutie č. 3/2014 o zmene a doplnení nariadenia o organizácii a administratívnom fungovaní) z 28. januára 2014 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 75 z 30. januára 2014), stanovoval:

„1. Najvyšší kasačný súd tvoria rozhodovacie zloženia pozostávajúce z piatich sudcov, ktorých právomoc upravuje zákon.

...

4. Predsedom rozhodovacieho zloženia pozostávajúceho z piatich sudcov je podľa jednotlivého prípadu predseda, podpredsedovia, predseda trestnej komory alebo služobne najstarší sudca.“

39 Článok 29 ods. 1 tohto nariadenia stanovoval:

„Na účely vytvorenia rozhodovacích zložení pozostávajúcich z piatich sudcov v trestnej veci predseda alebo v prípade jeho neprítomnosti niektorý z podpredsedov Najvyššieho kasačného súdu každý rok určí losovaním počas verejného zasadnutia štyroch alebo prípadne piatich sudcov trestnej komory Najvyššieho kasačného súdu pre každé rozhodovacie zloženie.“

Konanie vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-859/19

- 40 Rozsudkom zo 17. októbra 2017 vyhláseným v prvom stupni rozhodovacím zložením pozostávajúcim z troch sudcov odsúdil trestný senát Najvyššieho kasačného súdu FX, prokurátora Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași (prokuratúra pri Vyššom súde v Iasi, Rumunsko) a uložil mu súhrnný trest odňatia slobody na dva roky a jedenásť mesiacov, ako aj peňažný trest za trestné činy pasívnej korupcie, uskutočňovanie finančných operácií v rámci obchodnej činnosti nezlučiteľnej s výkonom jeho funkcie a s cieľom zabezpečiť si finančný prospech, majetkové alebo iné neoprávnené výhody, ako aj za nepravdivé vyhlásenia počas rokov 2014 a 2015, a zároveň ho oslobodil od trestného činu prania špinavých peňazí. Rovnakým trestným rozsudkom boli CS a ND zbavení obvinení z trestného činu krivej výpovede.
- 41 FX a Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție (prokuratúra pri Najvyššom kasačnom súde – národné riaditeľstvo boja proti korupcii, Rumunsko) (ďalej len „DNA“) podali odvolanie proti uvedenému rozsudku. Konanie vo veci samej bolo priradené rozhodovaciemu zloženiu piatich sudcov Najvyššieho kasačného súdu ako odvolacieho súdu.
- 42 V priebehu odvolacieho konania vydal Ústavný súd 7. novembra 2018 nález č. 685/2018. V tomto náleze uvedený súd, ktorému predložil sťažnosť predseda vlády podľa článku 146 písm. e) rumunskej Ústavy, najskôr konštatoval existenciu ústavnoprávneho sporu medzi Parlamentom na jednej strane a Najvyšším súdom na strane druhej, ktorý vyplýval z rozhodnutí vyhlásených kolégium tohto posledného uvedeného súdu týkajúcich sa v súlade s platnou praxou v danom období vymenovania štyroch z piatich členov zloženia piatich sudcov v odvolacom konaní losovaním, a nie všetkých sudcov v rozpore s článkom 32 zmeneného zákona č. 304/2004, a následne rozhodol, že rozsudok v odvolacom konaní vyhlásený zložením, ktoré bolo ustanovené takýmto protizákonným spôsobom, bol postihnutý absolútnou neplatnosťou a napokon konštatoval, že v súlade s článkom 147 ods. 4 rumunskej Ústavy sa tento rozsudok stal uplatniteľným od okamihu jeho vyhlásenia v prebiehajúcich konaniach, na konania, v ktorých už bolo rozhodnuté, ak osoby podliehajúce súdnej právomoci mali stále možnosť využiť v stanovenej lehote príslušné mimoriadne opravné prostriedky, ako aj na budúce situácie. Po vyhlásení tohto rozsudku bolo konanie vo veci samej vylúčené z rozvrhu práce a náhodne pridelené jednému z nanovo ustanovených rozhodovacích zložení pozostávajúcich z piatich sudcov.
- 43 Ústavný súd 3. júla 2019 vydal nález č. 417/2019 na návrh predsedu Poslaneckej komory, proti ktorému sa v tom čase viedlo pred rozhodovacím zložením pozostávajúcim z piatich sudcov Najvyššieho kasačného súdu ako odvolacieho súdu trestné konanie za skutky patriace do pôsobnosti zákona č. 78/2000. Týmto nálezom Ústavný súd najskôr konštatoval existenciu ďalšieho ústavnoprávneho sporu medzi Parlamentom na jednej strane a Najvyšším kasačným súdom na druhej strane vyplývajúceho zo skutočnosti, že tento súd nezriadil špecializované rozhodovacie zloženia rozhodujúce o trestných činoch upravených v článku 29 ods. 1 zákona č. 78/2000 v prvom stupni, následne sa domnieval, že rozsudok vo veci vyhlásený iným ako špecializovaným zložením vedie k absolútnej neplatnosti prijatého rozhodnutia, a napokon nariadil, aby všetky ostatné veci, v ktorých Najvyšší kasačný súd rozhodoval v prvom stupni pred 23. januárom 2019 a ktoré nenadobudli právoplatnosť, boli opätovne preskúmané špecializovanými zloženiami zriadenými v súlade s týmto ustanovením. V uvedenom rozsudku totiž Ústavný súd konštatoval, že k 23. januáru 2019 vyhlásilo kolégium Najvyššieho kasačného súdu rozhodnutie, v zmysle ktorého sa mali všetky rozhodovacie zloženia pozostávajúce z troch

sudcov tohto súdu považovať za špecializované na účely rozhodovania v konaniach vo veciach korupcie, pričom toto rozhodnutie mohlo predchádzať protiústavnosti len od okamihu jeho prijatia, nemohlo mať však spätný účinok.

- 44 Na podporu svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania Najvyšší kasačný súd ako vnútroštátny súd v prejednávanej veci poznamenáva, že sporné trestné činy v konaní vo veci samej, akými sú trestné činy korupcie spáchané v súvislosti s verejnými obstarávaniami financovanými prevažne z finančných prostriedkov európskych fondov, ako aj trestné činy prania špinavých peňazí poškodzujú alebo môžu poškodzovať finančné záujmy Únie.
- 45 Podľa tohto súdu vzniká v prvom rade otázka, či sa majú článok 19 ods. 1 ZEÚ, článok 325 ods. 1 ZFEÚ, článok 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 2017, s. 29), ako aj článku 58 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 73), vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátny súd uplatnil rozhodnutie vydané orgánom, ktorý nie je súčasťou systému súdnictva, akým je nález Ústavného súdu č. 417/2019, ktorý sa vyjadril k zákonnosti riadneho opravného prostriedku, pričom nariadil vrátenie vecí na ďalšie konanie, čo viedlo k spochybneniu trestných konaní a novému súdnemu prejednaniu veci v prvostupňovom konaní. Členské štáty sú totiž povinné prijať účinné a odstrašujúce opatrenia boja proti nezákonným činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
- 46 V tejto súvislosti je ďalej potrebné posúdiť, či slovné spojenie „iné protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie“ uvedené v článku 325 ods. 1 ZFEÚ zahŕňa aj trestné činy korupcie vo vlastnom slova zmysle, keďže najmä článok 4 smernice 2017/1371 definuje trestné činy „pasívnej korupcie“ a „aktívnej korupcie“.
- 47 Podľa vnútroštátneho súdu, rovnako ako v konaní vo veci C-357/19, Euro Box Promotion a i., vzniká otázka, či zásada právneho štátu upravená v článku 2 ZEÚ vykladanom v spojení s článkom 47 Charty bráni tomu, aby bol priebeh konania ovplyvnený takým zásahom, aký vyplýva z nález č. 417/2019. Uvedeným nálezom Ústavný súd bez toho, aby mal právomoc rozhodovať, zaviedol záväzné opatrenia spočívajúce v začatí nových súdnych konaní z dôvodu údajnej nedostatočnej špecializácie rozhodovacích zložení trestnej komory Najvyššieho kasačného súdu vo veciach trestných činov korupcie, hoci všetci sudcovia tejto trestnej komory už na základe ich postavenia sudcov tohto súdu spĺňajú uvedenú požiadavku špecializácie.
- 48 Po druhé vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora a význam zásady zákonnosti je potrebné objasniť význam pojmu „súd [vopred] zriadený zákonom“ použitého v článku 47 druhom odseku Charty s cieľom určiť, či toto ustanovenie bráni výkladu Ústavného súdu o nezákonnom obsadení súdu.
- 49 Po tretie sa vnútroštátny súd pýta, či je vnútroštátny súd povinný neuplatniť rozsudok č. 417/2019, aby sa zabezpečil plný účinok právneho poriadku Únie. Všeobecnejšie ide aj o otázku, či sa majú zrušiť účinky rozhodnutí Ústavného súdu, ktoré odporujú zásade nezávislosti sudcov vo veciach, ktoré sa riadia výlučne vnútroštátnym právom. Tieto otázky vznikajú najmä preto, že rumunský disciplinárny systém predpokladá uloženie disciplinárnej sankcie sudcovi v prípade, ak tento sudca nerešpektuje účinky rozhodnutí Ústavného súdu.

- 50 Vnútroštátny súd sa domnieva, že rozsudok č. 417/2019, ktorý má za následok zrušenie prvostupňových rozsudkov vydaných pred 23. januárom 2019 rozhodovacími zloženiami pozostávajúcimi z troch sudcov trestnej komory Najvyššieho kasačného súdu, porušuje zásadu účinnosti trestných sankcií v prípade závažnej protiprávnej činnosti poškodzujúcej finančné záujmy Únie. Uvedený nález totiž na jednej strane vytvoril dojem beztrestnosti a na druhej strane vyvolal systémové riziko beztrestnosti v prípade závažných trestných činov vzhľadom na vnútroštátne predpisy o premlčacích lehotách, a to vzhľadom na zložitosť a dĺžku konania, ktoré predchádza vydaniu konečného rozsudku po preskúmaní príslušných prípadov. Napríklad vo veci samej by súdna fáza konania v prvom stupni vzhľadom na jej zložitosť trvala približne štyri roky.
- 51 Za týchto podmienok sa Najvyšší kasačný súd rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 19 ods. 1 ZEÚ, článok 325 ods. 1 ZFEÚ, článok 58 smernice [2015/849], článok 4 smernice [2017/1371] vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu rozhodnutia orgánu stojaceho mimo súdnej moci, [Ústavný súd], ktorým sa nariaďuje opätovné preskúmanie prípadov korupcie, o ktorých sa rozhodlo v určitom konkrétnom období a ktoré sú v štádiu odvolania, a to z dôvodu, že v rámci najvyššieho súdu neboli zriadené rozhodovacie zloženia špecializované v danej oblasti, hoci [sa týmto rozhodnutím] uznáva špecializácia sudcov, z ktorých sa tieto [rozhodovacie zloženia] skladali?
 2. Majú sa článok 2 ZEÚ a článok 47 druhý odsek [Charty] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby orgán stojaci mimo súdnej moci vyhlásil za nezákonné zloženie rozhodovacieho zloženia komory najvyššieho súdu (senát zložený z aktívnych sudcov, ktorí v čase ich povýšenia spĺňali okrem iného podmienku špecializácie požadovanú na účely ich pridelenia na najvyšší súd)?
 3. Má sa prednosť práva Únie vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu umožňuje upustiť od uplatnenia nálezu Ústavného súdu, vyhláseného v konaní týkajúcom sa ústavného sporu, ktoré je v zmysle vnútroštátneho práva záväzné?“

Vec C-926/19

- 52 Rozsudkom z 30. júna 2016 vyhláseným v prvom stupni rozhodujúcim zložením pozostávajúcim z troch sudcov trestný senát Najvyššieho kasačného súdu uložil FV trest odňatia slobody v dĺžke troch rokov a šiestich mesiacov za trestné činy daňového podvodu spáchané v priebehu rokov 2010 až 2013, pričom ho uznal nevinným z trestného činu podvodu na DPH, trestného činu prania špinavých peňazí, ako aj iných trestných činov, ktoré mu boli kladené za vinu. Tým istým rozsudkom boli CS a EU, prokurátori, a DT, policajný príslušník, odsúdení v uvedenom poradí na tresty odňatia slobody v dĺžke sedem rokov, dva roky a štyri roky za trestné činy korupcie alebo súvisiace trestné činy spáchané od roku 2010. Napokon stále tým istým rozsudkom boli BR, GW, HX a IY, ako aj SC Uranus Junior 2003 SRL zbavení obvinení z trestných činov, ktoré im boli kladené za vinu.
- 53 BR, CS, DT, EU, FV a GW, ako aj DNA, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală (Prokuratúra pri Najvyššom kasačnom súde – Riaditeľstvo pre vyšetrovanie organizovanej trestnej činnosti a terorizmu – Ústredná štruktúra, Rumunsko) a Agenția Națională de Administrare Fiscală (Národná agentúra pre správu daní, Rumunsko) podali proti uvedenému rozsudku odvolanie.

- 54 Konanie vo veci samej bolo zapísané do pracovného rozvrhu rozhodovacieho zloženia pozostávajúceho z piatich sudcov Najvyššieho kasačného súdu ako odvolacieho súdu. Tento senát 7. mája 2018 pripustil výpovede a písomné dôkazy na podporu odôvodnenia uvádzaného v odvolaní a predvolal svedkov na účely ich výsluchu.
- 55 Po vyhlásení nálezu Ústavného súdu č. 685/2018 zo 7. novembra 2018, uvedeného v bode 42 tohto uznesenia, bola vec opätovne pridelená inému rozhodovaciemu zloženiu pozostávajúcemu z piatich sudcov. Uznesením z 13. mája 2019 toto nové rozhodovacie zloženie pripustilo výpovede a písomné dôkazy na podporu odvolacích dôvodov a predvolalo svedkov na účely ich výsluchu.
- 56 Po vyhlásení nálezu Ústavného súdu č. 417/2019 z 3. júla 2019, uvedeného v bode 43 tohto uznesenia, jeden z odvolateľov požiadal vnútroštátny súd o vyhlásenie absolútnej neplatnosti rozsudku z 30. júna 2016, keďže ho vyniesol senát zložený z troch sudcov, ktorí neboli špecializovaní pre otázky korupcie, a o vrátenie veci na opätovné prejednanie súdu prvého stupňa.
- 57 Najvyšší kasačný súd ako vnútroštátny súd v tomto konaní sa pýta na zlučiteľnosť nálezu č. 417/2019 s článkom 2 a článkom 19 ods. 1 ZEÚ, článkom 325 ods. 1, ZFEÚ, článkom 47 Charty a článkom 4 smernice 2017/1371. Najmä pokiaľ ide o článok 325 ZFEÚ, tento súd v podstate uvádza rovnaké argumenty ako vo veci C-859/19. Uvedený súd dodáva, že trestné konanie vo veci samej na prvom stupni trvalo viac ako štyri roky.
- 58 Vnútroštátny súd poukazuje na to, že nález č. 417/2019 zaviedol záväzné procesné opatrenia vyžadujúce začatie nových súdnych konaní z dôvodu neexistencie špecializácie rozhodovacích zložení na prvom stupni, pokiaľ ide o trestné činy stanovené zákonom č. 78/2000. V dôsledku tohto rozsudku by tak v značnom počte prípadov týkajúcich sa závažných trestných činov vzniklo riziko beztrestnosti. Za takýchto podmienok by sa narušila požiadavka účinnosti podľa článku 325 ZFEÚ a základné právo obvineného na konanie v primeranej lehote.
- 59 Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že tak ako v konaní vo veci C-859/19 je potrebné predložiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa zlučiteľnosti zásahu Ústavného súdu so zásadou právneho štátu. Vnútroštátny súd síce zdôrazňuje dôležitosť rešpektovania nálezov uvedeného súdu, ale spresňuje, že jeho otázka sa netýka judikatúry Ústavného súdu vo všeobecnosti, ale len nálezu č. 417/2019, v ktorom sa tento súd svojím vlastným výkladom postavil proti výkladu Najvyššieho kasačného súdu v súvislosti s rozporuplnými ustanoveniami obsiahnutými v zákone č. 78/2000 a v zákone č. 304/2004, v znení neskorších predpisov, týkajúcimi sa zriadenia špecializovaných rozhodovacích zložení, a zasiahol do právomocí tohto súdu tým, že nariadil opätovné prejednanie niektorých vecí.
- 60 Za týchto podmienok sa Najvyšší kasačný súd rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 19 ods. 1 ZEÚ, článok 325 ods. 1 ZFEÚ, článok 58 smernice [2015/849], [ako aj] článok 4 smernice [2017/1371] vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu rozhodnutia orgánu stojaceho mimo súdnej moci, teda [Ústavného súdu], ktorý rozhoduje o procesnej výnimke týkajúcej sa prípadného nezákonného obsadenia rozhodovacieho zloženia súdu z hľadiska zásady špecializácie sudcov Najvyššieho kasačného súdu (ktorú nestanovuje Ústava Rumunska) a ktorý ukladá súdu povinnosť vrátiť veci, ktoré sú v štádiu odvolania (s devolutívnym účinkom), na účely ich opätovného preskúmania v rámci prvej fázy konania pred týmto istým súdom?

2. Majú sa článok 2 ZEÚ a článok 47 druhý odsek [Charty] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby orgán stojaci mimo súdnej moci vyhlásil za nezákonné obsadenie rozhodovacieho zloženia komory najvyššieho súdu (rozhodovacie zloženie pozostávajúce sudcov, ktorí v čase ich povyšovania spĺňali okrem iného podmienku špecializácie požadovanú na účely pridelenia do trestného senátu najvyššieho súdneho orgánu)?
3. Má sa prednosť práva Únie vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu umožňuje ponechať neuplatnené rozhodnutie Ústavného súdu, ktoré vykladá normu nižšej právnej sily, ako je Ústava, týkajúcu sa organizácie Najvyššieho kasačného súdu, uvedenú vo vnútroštátnom zákone o prevencii, odhaľovaní a sankcionovaní skutkov korupcie, t. j. normu, ktorú súd ustálene vykladá v tom istom zmysle počas šesnástich rokov?
4. Zahŕňa zásada účinného prostriedku nápravy v súlade s článkom 47 [Charty] základných práv Európskej únie špecializáciu sudcov a vytvorenie špecializovaných senátov na najvyššom súde?“

Vec C-929/19

- 61 DNA začala pred Najvyšším kasačným súdom viesť trestné stíhanie proti CD, CLD, GLO, ŞDC, ako aj proti poslancovi PVV.
- 62 V obžalobe sa im kládlo v zásade za vinu, že počas obdobia rokov 2007 až 2009 spreneverili značné peňažné sumy pochádzajúce z investičných fondov určených na realizáciu technologických vylepšení elektrární s cieľom znížiť emisie oxidu siričitého z týchto elektrární v súlade s environmentálnymi požiadavkami stanovenými na úrovni Únie. Na tento účel a v tejto súvislosti sa obžalovaní v zmysle obžaloby dopustili trestných činov korupcie, daňového podvodu, najmä v súvislosti s DPH, prania špinavých peňazí a falšovania účtovných dokladov.
- 63 Rozsudkom z 10. mája 2018, ktorý v prvom stupni vyhlásilo rozhodovacie zloženie pozostávajúce z troch sudcov, odsúdil trestný senát Najvyššieho kasačného súdu CD na štyri roky odňatia slobody za trestné činy, najmä za porušenie zákona o verejnom obstarávaní a sprenevere, spáchané v rokoch 2007 až 2009.
- 64 CLD, GLO, PVV a ŞDC boli zbavení obvinení z trestných činov, ktoré im boli kladené za vinu.
- 65 DNA, CD a Agenția Națională de Administrare Fiscală (Národná agentúra pre správu daní) sa proti tomuto rozsudku odvolali.
- 66 V priebehu odvolacieho konania Ústavný súd vyhlásil nález č. 417/2019 z 3. júla 2019.
- 67 Najvyšší kasačný súd, ako vnútroštátny súd v prejednávanej veci, sa pýta na zlučiteľnosť tohto nálezu s článkom 2 a článkom 19 ods. 1 ZEÚ, článkom 325 ods. 1 ZFEÚ, článkom 47 Charty a článkom 4 smernice 2017/1371. Pokiaľ ide najmä o článok 325 ZFEÚ, tento súd v zásade uvádza rovnaké odôvodnenie, ako sa uvádza v konaniach vo veciach C-859/19 a C-926/19.
- 68 Pokiaľ ide o článok 19 ods. 1 ZEÚ, zásadu právneho štátu upravenú v článku 2 ZEÚ a článok 47 Charty, vnútroštátny súd v prvom rade poukazuje na politický rozmer menovania členov Ústavného súdu a jeho osobitné postavenie v štruktúre štátnych orgánov.

- 69 Po druhé konanie týkajúce sa ústavnoprávneho rozporu medzi orgánmi verejnej moci v zmysle v článku 146 písm. e) rumunskej Ústavy, by bolo samo osebe problematické, keďže podľa toho istého ustanovenia sú takéto konanie oprávnené začať politické orgány. Okrem toho by hranica medzi nezákonnosťou aktu a existenciou ústavnoprávneho rozporu bola mimoriadne tenká a umožnila by obmedzenému okruhu právnych subjektov uplatniť opravné prostriedky paralelne s tými, ktoré sú organizované pred všeobecnými súdmi.
- 70 Po tretie vnútroštátny súd sa domnieva, že rozhodnutie Ústavného súdu v náleze č. 685/2018 o existencii ústavnoprávneho rozporu medzi súdnou mocou a zákonodarnou mocou je problematické. V tomto náleze sa Ústavný súd svojím vlastným výkladom legislatívnych ustanovení postavil proti výkladu Najvyššieho kasačného súdu, ku ktorému dospel v rámci výkonu svojej právomoci, a vytýkal tomuto poslednému uvedenému súdu systematické popieranie vôle zákonodarcu, a to s cieľom konštatovať existenciu takého ústavnoprávneho rozporu.
- 71 Podľa vnútroštátneho súdu vzniká otázka, či články 2 a 19 ZEÚ, ako aj článok 47 Charty bránia tomu, aby v situácii, o akú ide v konaní vo veci samej, bolo možné podrobiť judikatúru Najvyššieho kasačného súdu kontrole a sankciám vyplývajúcim zo zásahu Ústavného súdu. Vnútroštátny súd sa domnieva, že zásah tohto posledného uvedeného súdu v podobe kontroly zákonnosti činnosti Najvyššieho kasačného súdu, ktorá by nahradila zákonné súdne postupy, môže mať negatívny vplyv na nezávislosť súdov a samotné základy právneho štátu upravené v článku 2 ZEÚ, pretože Ústavný súd nie je súčasťou súdneho systému a nemá rozhodovacie právomoci.
- 72 Za týchto podmienok sa Najvyšší kasačný súd rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 19 ods. 1 ZEÚ, článok 325 ods. 1 ZFEÚ, [ako aj] články 2 a 4 smernice [2017/1371] vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu rozhodnutia orgánu stojaceho mimo súdnej moci, t. j. [Ústavný súd], ktorým sa bez ďalšieho nariaďuje opätovné preskúmanie všetkých vecí týkajúcich sa korupcie, ktoré sú v štádiu odvolania a o ktorých v konkrétnom období (rok 2003 až január 2019) rozhodla v prvom stupni konania trestná sekcia Najvyššieho súdu?
2. Majú sa článok 2 a článok 19 ods. 1 ZEÚ a článok 47 [druhý odsek] [Charty] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby orgán stojaci mimo súdnej moci vyhlásil za nezákonné zloženie rozhodovacieho senátu komory Najvyššieho súdu, a to v rozpore s výkladom vyplývajúcim z jeho organizačnej praxe, ako aj ustálenej a jednoznačnej judikatúry?
3. Má sa prednosť práva Únie vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu umožňuje neuplatniť rozhodnutie súdneho orgánu rozhodujúceho o ústavnoprávnych sporoch, vyhlásené v konaní týkajúcom sa ústavného sporu, ktoré je v zmysle vnútroštátneho práva záväzné?
4. Možno výraz ‚zriadený zákonom‘ uvedený v článku 47 [druhom odseku] [Charty] vykladať v tom zmysle, že zahŕňa formálne vymenovanie špecializovaných rozhodovacích zložení, nezávisle od špecializácie sudcov, z ktorých sú zložené?“
- 73 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 19. mája 2022 boli veci C-859/19, C-926/19 a C-929/19 spojené na účely písomného a ústneho konania, ako aj vyhlásenie rozsudku.

O návrhu na skrátené konanie

- 74 Vnútroštátny súd požiadal Súdny dvor, aby sa v prejednávanych veciach rozhodlo v skrátenom konaní v súlade s článkom 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 75 Vzhľadom na rozhodnutie Súdneho dvora rozhodnúť vo veci odôvodneným uznesením v súlade s článkom 99 rokovacieho poriadku nie je potrebné rozhodnúť o tomto návrhu (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 17. mája 2022, Estaleiros Navares de Peniche, C-787/21, neuverejnené, EU:C:2022:414, bod 17 a citovanú judikatúru).

O prejudiciálnych otázkach

- 76 V súlade s článkom 99 svojho rokovacieho poriadku môže Súdny dvor kedykoľvek na návrh sudcu spravodajcu, po vypočutí generálneho advokáta, rozhodnúť vo veci formou odôvodneného uznesenia, a to najmä v tom prípade, ak odpoveď na takúto otázku možno jednoznačne vyvodiť z judikatúry.
- 77 Keďže odpoveď na prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom možno jednoznačne vyvodiť z judikatúry Súdneho dvora, konkrétne z rozsudkov z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), a z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu) (C-430/21, EU:C:2022:99), je potrebné uplatniť toto ustanovenie v prejednávanych veciach.

O prvej otázke položenej vo veci C-859/19, ako aj o prvej a štvrtej otázke vo veciach C-926/19 a C-929/19

- 78 Svojou prvou otázkou vo veci C-859/19, ako aj svojou prvou a štvrtou otázkou v konaniach C-926/19 a C-929/19, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 325 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 2 dohovoru PIF vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú rozsudky v oblasti korupcie a podvodov s DPH, ktoré neboli vydané v prvom stupni rozhodovacím zložením špecializovaným v tejto oblasti alebo v odvolacom konaní rozhodovacím zložením, ktorého všetci členovia boli určení losom, absolútne neplatné, takže dotknuté veci týkajúce sa korupcie a podvodu v oblasti DPH musia byť, prípadne na základe mimoriadneho opravného prostriedku proti právoplatným rozsudkom, opätovne preskúmané v prvom a/alebo druhom stupni.
- 79 V prvom rade treba zdôrazniť, že vnútroštátny súd v týchto veciach zdôrazňuje význam účinkov, ktoré by judikatúra Ústavného súdu, vyplývajúca z nálezov č. 685/2018 a 417/2019 týkajúcich sa rozhodovacieho zloženia senátov Najvyššieho kasačného súdu, mohla mať na účinnosť trestných konaní, sankcií a výkonu sankcií za trestné činy korupcie a podvodov s DPH, ako sú sankcie uložené obžalovaným vo veci samej, medzi ktorými sú osoby, ktoré v čase údajných trestných činov zastávali najvyššie funkcie v rumunskom štáte. Súdneho dvora sa teda v podstate pýta na zlučiteľnosť takejto judikatúry s právom Únie.
- 80 Aj keď sa otázky, ktoré v tomto ohľade kladie, týkajú formálne článku 325 ods. 1 ZFEÚ, a neodkazuje sa v nich na rozhodnutie 2006/928, toto posledné uvedené rozhodnutie, ako aj ním sledované ciele uvedené v prílohe tohto rozhodnutia sú relevantné pre odpoveď, ktorá sa má poskytnúť na tieto otázky. Na rozdiel od toho, aj keď sa vnútroštátny súd odvoláva vo svojich otázkach aj na článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, na článok 58 smernice 2015/849 a na

články 2 a 4 smernice 2017/1371, preskúmanie, ktoré by sa okrem iného týkalo aj týchto posledných uvedených ustanovení, sa nejaví ako potrebné pre odpoveď na nejasnosti, na ktorých sú tieto otázky založené. Okrem toho pokiaľ ide o tieto dve smernice, je potrebné uviesť, že relevantné obdobie v predmetných konaniach vo veci samej predchádzalo nadobudnutiu ich účinnosti, a teda predchádzalo dátumu, keď smernica 2017/1371 nahradila dohovor PIF.

- 81 Za týchto okolností treba na uvedené otázky odpovedať na základe článku 325 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 2 dohovoru PIF, ako aj s ohľadom na rozhodnutie 2006/928.
- 82 V tomto ohľade, tak ako bolo pripomenuté v bode 180 rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), právo Únie v jeho súčasnej podobe neobsahuje pravidlá upravujúce organizáciu súdnictva v členských štátoch, a konkrétne zloženie senátov rozhodujúcich v oblasti korupcie a podvodu. Takéto pravidlá teda v zásade spadajú do právomoci členských štátov. Tieto štáty sú však pri výkone tejto právomoci povinné dodržiavať povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie.
- 83 Pokiaľ ide o povinnosť vyplývajúcu z článku 325 ods. 1 ZFEÚ, toto ustanovenie zaväzuje členské štáty, aby zamedzili podvodom a iným protiprávnym konaniam poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom odrádzajúcich a účinných opatrení (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 181 ako aj citovaná judikatúra).
- 84 Členské štáty na účely zabezpečenia ochrany finančných záujmov Únie musia predovšetkým prijať potrebné opatrenia, aby zaručili účinný a úplný výber vlastných zdrojov, ktorými sú príjmy pochádzajúce z uplatnenia jednotnej sadzby na harmonizovaný vymeriavací základ DPH. Členské štáty sú tiež povinné prijať účinné opatrenia umožňujúce vymáhať sumy neoprávnene vyplatené príjemcovi príspevku, ktorý bol čiastočne financovaný z rozpočtu Únie (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 182, ako aj citovaná judikatúra).
- 85 Súdny dvor už preto v bode 183 rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), rozhodol, že pojem „finančné záujmy“ Únie v zmysle článku 325 ods. 1 ZFEÚ zahŕňa nielen príjem, ktorý je k dispozícii rozpočtu Únie, ale aj výdavky, ktoré tento rozpočet pokrýva. Takýto výklad má oporu v definícii pojmu „podvod, ktorý má dopad na finančné záujmy [Únie]“, nachádzajúcom sa v článku 1 ods. 1 písm. a) a b) dohovoru PIF a zameranom na rôzne úmyselné činy alebo opomenutia v súvislosti s výdavkami, ako aj príjmami.
- 86 Okrem toho pokiaľ ide o výraz „iné protiprávne konanie“ použitý v článku 325 ods. 1 ZFEÚ, je potrebné pripomenúť, že „protiprávne konanie“ zvyčajne označuje nezákonné správanie a použitie zámena „iné“ naznačuje zámer obsiahnuť každé nezákonné správanie bez rozdielu. Navyše s prihliadnutím na význam, ktorý treba priznať ochrane finančných záujmov Únie, ktorá je jej cieľom, pojem „protiprávne konanie“ nemožno vykladať reštriktívne (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 184, ako aj citovaná judikatúra).
- 87 Uvedený výraz „protiprávne konanie“ sa preto vzťahuje najmä na akúkoľvek korupciu, ktorej sa dopúšťajú verejní činitelia, alebo na zneužitie právomoci týchto verejných činiteľov, ktoré môže mať dosah na finančné záujmy Únie a môže mať napríklad podobu sprenevery jej finančných prostriedkov. V tomto kontexte nie je dôležité, či ku korupcii dochádza konaním alebo

opomenutím dotknutého verejného činiteľa, keďže opomenutie môže poškodiť finančné záujmy Únie rovnako ako konanie, a môže byť s takýmto konaním vnútorne späté, ako je to napríklad v prípade, keď verejný činiteľ opomenie vykonať kontroly alebo overenia potrebné v súvislosti s výdavkami krytými rozpočtom Únie alebo keď sa schváli nevhodné či nesprávne vynakladanie finančných prostriedkov Únie (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 185).

- 88 Skutočnosť, že článok 2 ods. 1 dohovoru PIF v spojení s článkom 1 ods. 1 tohto dohovoru odkazuje iba na podvod, ktorý má dosah na finančné záujmy Únie, nemôže oslabiť uvedený výklad článku 325 ods. 1 ZFEÚ, ktorého znenie výslovne odkazuje na „podvody a iné protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie“. Okrem toho ako vyplýva z článku 1 písm. a) tohto dohovoru, sprenevera finančných prostriedkov z rozpočtu Únie na iné účely ako účely, na ktoré boli tieto pôvodne poskytnuté, je podvodom, pričom takáto sprenevera môže tiež byť príčinou korupcie alebo jej dôsledkom. To znamená, že skutky korupcie môžu byť spojené s prípadmi podvodu alebo naopak spáchanie podvodu môže byť umožnené skutkom korupcie, takže prípadné poškodenie finančných záujmov môže v niektorých prípadoch vyústiť do spojenia podvodu s DPH a korupcie, čo potvrdzuje aj protokol k dohovoru PIF, ktorý vo svojich článkoch 2 a 3 uvádza pasívnu a aktívnu korupciu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 186).
- 89 Rovnako je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že aj nezrovnalosti, ktoré nemajú presný finančný dosah, môžu vážne poškodiť finančné záujmy Únie, a preto článok 325 ods. 1 ZFEÚ sa môže vzťahovať nielen na skutky, ktoré skutočne spôsobili stratu vlastných zdrojov, ale aj na pokusy dopustiť sa takýchto skutkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 187).
- 90 Treba doplniť, že pokiaľ ide o Rumunsko, povinnosť bojovať s korupciou, ktorá poškodzuje finančné záujmy Únie, ako to vyplýva z článku 325 ods. 1 ZFEÚ, dopĺňajú osobitné záväzky tohto členského štátu, ktoré prijal pri uzavretí prístupových rokovaní 14. decembra 2004. Podľa prílohy IX časti I bodu 4 aktu o pristúpení sa uvedený členský štát zaviazal najmä „výrazne zintenzívniť boj proti korupcii a najmä proti korupcii na najvyššej úrovni zabezpečením prísneho presadzovania protikorupčných právnych predpisov“. Tento osobitný záväzok následne konkretizovalo prijatie rozhodnutia 2006/928, ktorým sa stanovujú referenčné kritériá určené na nápravu nedostatkov konštatovaných Komisiou pred pristúpením Rumunska do Únie, a to najmä v oblasti boja proti korupcii. V prílohe tohto rozhodnutia obsahujúcej uvedené referenčné kritériá sa v bode 3 opisuje kritérium „pokračovať v profesionálnom, nezaujatom vyšetrovaní v prípadoch podozrenia z korupcie na najvyšších miestach“ a v bode 4 kritérium „prijat ďalšie opatrenia na prevenciu a boj proti korupcii, najmä v miestnej samospráve“ (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 188).
- 91 Referenčné kritériá, ktoré sa Rumunsko takto zaviazalo dodržiavať, sú preň záväzné, takže tento členský štát má špecifickú povinnosť splniť tieto kritériá a prijať primerané opatrenia na ich dosiahnutie v čo najkratšom čase. Rovnako je tento členský štát povinný zdržať sa uplatňovania opatrení, ktoré by mohli ohroziť plnenie uvedených kritérií. Povinnosť účinne bojovať proti korupcii, a najmä korupcii na najvyššej úrovni, ktorá vyplýva z referenčných kritérií uvedených v prílohe rozhodnutia 2006/928 a vykladaných v spojení s osobitnými záväzkami Rumunska, sa

neobmedzuje len na prípady korupcie poškodzujúce finančné záujmy Únie (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a. i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 189).

- 92 Okrem toho tak zo znenia článku 325 ods. 1 ZFEÚ, ktorý stanovuje povinnosť bojovať proti podvodom a iným protiprávnym konaniam poškodzujúcim finančné záujmy Únie, ako aj zo znenia rozhodnutia 2006/928, ktoré vyžaduje prevenciu korupcie ako takej a boj s ňou, vyplýva, že Rumunsko musí v prípade týchto trestných činov zabezpečiť uplatnenie účinných a odrádzajúcich sankcií (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a. i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 190, ako aj citovaná judikatúra).
- 93 Uvedený členský štát síce má v tejto súvislosti slobodnú voľbu pri výbere uplatniteľných sankcií, ktoré môžu mať podobu administratívnych sankcií, trestných sankcií alebo môžu byť ich kombináciou, musí však v zmysle článku 325 ods. 1 ZFEÚ zabezpečiť, aby sa na závažné trestné činy podvodu alebo korupcie poškodzujúce finančné záujmy Únie uplatňovali účinné a odrádzajúce trestné sankcie. Okrem toho pokiaľ ide o trestné činy korupcie vo všeobecnosti, povinnosť stanoviť trestné sankcie, ktoré sú účinné a odrádzajúce, vyplýva Rumunsku z rozhodnutia 2006/928, keďže ako bolo uvedené v bode 91 tohto uznesenia, toto rozhodnutie zaväzuje uvedený členský štát, aby účinne a bez ohľadu na prípadné poškodenie finančných záujmov Únie bojoval proti korupcii, a najmä korupcii na najvyššej úrovni (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a. i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 191, ako aj citovaná judikatúra).
- 94 Rumunsko je okrem iného povinné zabezpečiť, aby jeho normy trestného práva hmotného a procesného umožňovali účinný postih trestných činov podvodu poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ako aj trestných činov korupcie vo všeobecnosti. Aj keď sankcie a trestné konania vytvorené na boj proti týmto trestným činom patria do právomoci tohto členského štátu, táto právomoc je obmedzená nielen zásadou proporcionality a zásadou ekvivalencie, ale aj zásadou efektivity, podľa ktorej majú mať uvedené sankcie účinnú a odrádzajúcu povahu. Uvedená požiadavka efektivity sa nevyhnutne vzťahuje tak na stíhanie a sankcionovanie trestných činov podvodu poškodzujúcich finančné záujmy Únie a trestných činov korupcie vo všeobecnosti, ako aj na uplatnenie uložených trestov, pretože ak sankcie nie sú účinne vykonané, nemôžu mať účinnú a odrádzajúcu povahu (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a. i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 192, ako aj citovaná judikatúra).
- 95 V tomto kontexte musí vnútroštátny zákonodarcia predovšetkým prijať potrebné opatrenia. Môže tak prípadne zmeniť svoju právnu úpravu a zabezpečiť, aby procesný režim uplatniteľný na stíhanie a sankcionovanie trestných činov podvodu poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ako aj trestných činov korupcie vo všeobecnosti nebol stanovený tak, že z dôvodov, ktoré sú preň charakteristické, predstavuje systematické riziko, že skutky zakladajúce takéto trestné činy nebudú potrestané, pričom zaručí ochranu základných práv obvinených osôb (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a. i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 193, ako aj citovaná judikatúra).
- 96 Vnútroštátnym súdom teda prináleží zabezpečiť plný účinok povinností vyplývajúcich z článku 325 ods. 1 ZFEÚ, ako aj z rozhodnutia 2006/928 a upustiť od uplatnenia vnútroštátnych ustanovení, ktoré v rámci konania týkajúceho sa závažných trestných činov podvodu poškodzujúcich finančné záujmy Únie alebo trestných činov korupcie vo všeobecnosti tvoria

prekážku uplatnenia účinných a odrádzajúcich sankcií na zamedzenie takýchto trestných činov (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 194, ako aj citovaná judikatúra).

- 97 Pokiaľ ide v prejednávanej veci o otázku, či sa uplatnenie judikatúry Ústavného súdu vyplývajúcej z nálezov č. 685/2018 a 417/2019 spája so systémovým rizikom beztretnosti skutkových podstat závažných trestných činov podvodu poškodzujúcich finančné záujmy Únie alebo korupcie vo všeobecnosti, je potrebné uviesť, že Súdny dvor už v bodoch 195 až 202 rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), preskúmal túto otázku, keď v zásade vychádzal z rovnakých informácií, ako sa uvádzajú v prejednávaných návrhoch na začatie prejudiciálneho konania. Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či s ohľadom na úvahy uvedené v týchto bodoch zahŕňa uplatnenie takejto judikatúry v spojení s vykonaním vnútroštátnych ustanovení vo oblasti premlčania, a najmä pokiaľ ide o absolútnu premlčaciu lehotu upravenú v článku 155 ods. 4 trestného zákona, takéto riziko.
- 98 Z toho vyplýva, že ak by vnútroštátny súd dospel k záveru, že uplatnenie uvedenej judikatúry v spojení s uplatnením vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa premlčania spôsobuje systematické riziko beztretnosti skutkov zakladajúcich závažné trestné činy podvodu poškodzujúce finančné záujmy Únie a trestné činy korupcie vo všeobecnosti, nemožno považovať sankcie, ktoré vnútroštátne právo upravuje s cieľom boja proti takýmto trestným činom, za účinné a odrádzajúce, čo je v rozpore s článkom 325 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 2 dohovoru PIF, ako aj s rozhodnutím 2006/928 (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 203).
- 99 Tento vnútroštátny súd však zároveň musí zabezpečiť, aby v prípade, že trestné konania vo veci samej vykonávajú článok 325 ods. 1 ZFEÚ a/alebo rozhodnutie 2006/928, a teda právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty, boli dodržiavané základné práva, ktoré osobám obvineným vo veci samej zaručuje Charta, pričom ide najmä o práva zakotvené v jej článku 47. V oblasti trestného práva musia byť uvedené práva zabezpečené nielen počas prípravného konania, a to od okamihu, keď bolo voči dotknutej osobe vznesené obvinenie, ale aj počas celého trestného konania a v rámci výkonu trestu (pozri analogicky rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 204, ako aj citovanú judikatúru).
- 100 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 47 druhý odsek prvá veta Charty zakotvuje právo každého, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Keď toto ustanovenie stanovuje požiadavku, aby bol súd „zriadený zákonom“, jeho cieľom je zabezpečiť, aby sa organizácia systému súdnictva spravovala zákonom prijatým zákonodarnou mocou spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vymedzujúcimi výkon jej právomoci, a zabrániť tomu, aby táto organizácia bola ponechaná na voľnú úvahu výkonnej moci. Uvedená požiadavka sa týka právneho základu samotnej existencie súdu, ako aj každého iného ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorého nedodržanie spôsobuje protiprávnosť účasti jedného alebo viacerých sudcov na preskúmaní dotknutej veci, čo zahŕňa najmä ustanovenia týkajúce sa rozhodovacieho zloženia súdu (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 205, ako aj citovaná judikatúra).

- 101 Pritom je potrebné poukázať na to, že nezrovnalosť, ku ktorej došlo pri vytváraní rozhodovacieho zloženia súdu, predstavuje porušenie článku 47 druhého odseku prvej vety Charty, najmä ak má táto nezrovnalosť takú povahu a závažnosť, že vytvára skutočné riziko, že iné zložky moci, najmä výkonná moc, by mohli vykonávať nenáležitú diskrečnú právomoc, ktorá ohrozuje integritu výsledku, ku ktorému vedie proces vytvorenia rozhodovacieho zloženia, a teda vyvoláva legitímnu pochybnosť v mysli osôb podliehajúcich súdnej právomoci, pokiaľ ide o nezávislosť a nestrannosť dotknutého sudcu alebo sudcov, čo nastáva v prípade, keď sú dotknuté základné pravidlá, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť vytvárania a fungovania tohto súdneho systému (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 206, ako aj citovaná judikatúra).
- 102 Hoci v prejednávanej veci Ústavný súd v nálezoch č. 685/2018 a 417/2019 vo veci samej rozhodol, že predchádzajúca prax Najvyššieho kasačného súdu, vychádzajúca okrem iného z nariadení o organizácii a administratívnom fungovaní Najvyššieho súdu, týkajúca sa špecializácie a rozhodovacieho zloženia senátov vo veciach korupcie, nebola v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi ustanoveniami, nezdá sa však, že by takáto prax zjavne odporovala niektorému základnému pravidlu súdneho systému Rumunska, a teda že by bola spochybnená povaha rozhodovacích zložení v otázkach korupcie Najvyššieho kasačného súdu ako súdu „vopred zriadeného zákonom“, ktoré boli ustanovené v súlade s uvedenou skoršou praxou uplatňovanou pred vyhlásením týchto nálezov Ústavného súdu. Toto posúdenie, ako zdôraznil aj Súdny dvor v bode 208 rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), podporuje aj rozhodnutie kolégia Najvyššieho kasačného súdu z 23. januára 2019 uvedené v bode 43 tohto uznesenia a výklad tohto rozhodnutia Ústavným súdom.
- 103 Požiadavky vyplývajúce z článku 47 druhého odseku prvej vety Charty nebránia neuplatneniu judikatúry vyplývajúcej z nálezov č. 685/2018 a 417/2019 v prejednávaných veciach (pozri analogicky rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 209).
- 104 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku vo veci C-859/19, ako aj na prvú a štvrtú otázku vo veciach C-926/19 a C-929/19 odpovedať tak, že článok 325 ods. 1 ZFEÚ vykladaný v spojení s článkom 2 dohovoru PIF, ako aj rozhodnutie 2006/928 sa musia vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú rozsudky v oblasti korupcie a podvodov s DPH, ktoré neboli vydané v prvom stupni rozhodovacím zložením špecializovaným v tejto oblasti alebo v odvolacom konaní rozhodovacím zložením, ktorého všetci členovia boli určení losom, absolútne neplatné, takže dotknuté veci týkajúce sa korupcie a podvodu v oblasti DPH musia byť, prípadne na základe mimoriadneho opravného prostriedku proti právoplatným rozsudkom, opätovne preskúmané v prvom a/alebo druhom stupni, ak môže použitím tejto vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe vzniknúť systémové riziko beztretnosti skutkov zakladajúcich závažné trestné činy podvodu ohrozujúceho finančné záujmy Únie alebo korupcie vo všeobecnosti. Povinnosť zabezpečiť, aby za takéto trestné činy boli uložené trestné sankcie, ktoré sú účinné a odradzujúce, nezbuja vnútroštátny súd povinnosti overiť nevyhnutné dodržanie základných práv zaručených v článku 47 Charty. Požiadavky vyplývajúce z tohto článku 47 druhého odseku prvej vety Charty nebránia nepoužitiu takejto vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe, pokiaľ je spôsobilá vyvolať takéto systémové riziko beztretnosti.

O druhej a tretej otázke vo veciach C-859/19, C-926/19 a C-929/19

- 105 Svojou druhou a treťou prejudiciálnou otázkou vo veciach C-859/19, C-926/19 a C-929/19, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v zásade pýta, či sa na jednej strane článok 2 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, článok 47 Charty, ako aj rozhodnutie 2006/928 a na druhej strane zásada prednosti práva Únie v spojení s vyššie uvedenými ustanoveniami a článok 325 ods. 1 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, v zmysle ktorej sú všeobecné súdy viazané rozhodnutiami vnútroštátneho ústavného súdu, a z tohto dôvodu pod hrozbou spáchania disciplinárneho priestupku nemôžu neuplatniť na základe vlastného posúdenia judikatúru vyplývajúcu z týchto rozhodnutí, aj keď sa domnievajú s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora, že takáto judikatúra odporuje ustanoveniam práva Únie.

O záruke nezávislosti sudcov

- 106 Vnútroštátny súd sa domnieva, že judikatúra Ústavného súdu vyplývajúca zo sporných nálezov vo veci samej môže ohroziť jeho nezávislosť a preto odporuje právu Únie, a najmä zárukám upraveným v článku 2 a článku 19 ods. 1 druhom pododseku ZEÚ, ako aj v článku 47 Charty a rozhodnutí 2006/928. V tomto ohľade sa domnieva, že Ústavný súd, ktorý nie je súčasťou rumunského súdneho systému, prekročil svoju právomoc, ktorou je vykladať a uplatňovať právne predpisy nižšej právnej sily, ako je Ústava, keď vyhlásil predmetné nálezy a narušil rozsudky všeobecných súdov. Vnútroštátny súd tiež uvádza, že nerešpektovanie nálezov Ústavného súdu predstavuje podľa rumunského práva disciplinárny priestupok, takže sa v podstate pýta, či môže podľa práva Únie neuplatniť nálezy dotknuté vo veci samej bez toho, aby sa obával, že jeho členovia budú vystavení disciplinárnemu konaniu.
- 107 V tejto súvislosti, ako sa uvádza v bode 82 tohto uznesenia, hoci organizácia súdnictva v členských štátoch, vrátane zriadenia, zloženia a fungovania ústavného súdu, patrí do právomoci členských štátov, tieto sú pri výkone tejto právomoci povinné dodržiavať povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie.
- 108 Článok 19 ZEÚ, ktorý konkretizuje hodnotu právneho štátu uvedenú v článku 2 ZEÚ, zveruje vnútroštátnym súdom a Súdному dvoru úlohu zaručovať plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch, ako aj súdnu ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci z tohto práva vyplývajú (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 et C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 217, ako aj citovaná judikatúra). Predovšetkým ako potvrdzuje aj odôvodnenie 3 rozhodnutia 2006/928, hodnota právneho štátu zahŕňa „predpoklad existencie nestranného, nezávislého a efektívneho súdneho a správneho systému, ktorý je adekvátne vybavený *inter alia* na boj proti korupcii“.
- 109 Samotná existencia účinného súdneho preskúmania na účely dodržania ustanovení práva Únie je inherentnou súčasťou právneho štátu. V tomto zmysle a ako stanovuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, členským štátom prináleží stanoviť pre osoby podliehajúce súdnej právomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy a konania potrebné na zabezpečenie ich práva na účinnú súdnu ochranu. Zásada účinnej súdnej ochrany práv jednotlivcov vyplývajúcich z práva Únie, na ktorú sa odvoláva článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá vychádza z ústavných tradícií spoločných členským štátom, bola zakotvená v článkoch 6 a 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 a v súčasnosti je potvrdená v článku 47 Charty (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 219, ako aj citovaná judikatúra).

- 110 Z toho vyplýva, že každý členský štát musí podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ zabezpečiť, aby orgány, ktoré v zmysle práva Únie ako „súdne orgány“ môžu rozhodovať o otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu tohto práva, a z tohto dôvodu patria do jeho systému opravných prostriedkov v oblastiach, na ktoré sa právo Únie vzťahuje, spĺňali požiadavky účinnej súdnej ochrany, pričom toto ustanovenie sa týka „oblastí, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“ bez ohľadu na okolnosti, za akých členské štáty uplatňujú toto právo v zmysle článku 51 ods. 1 Charty (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 220, ako aj citovaná judikatúra).
- 111 Aby však orgány, ktoré môžu rozhodovať o otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu práva Únie, boli schopné zabezpečiť účinnú súdnu ochranu, ktorá sa vyžaduje podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, je prvoradé zachovať ich nezávislosť, ako to potvrdzuje článok 47 druhý odsek Charty, ktorý medzi požiadavkami súvisiacimi so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvádza prístup k „nezávislému“ súdu (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 221, ako aj citovaná judikatúra).
- 112 Táto požiadavka nezávislosti súdov, ktorá je inherentnou súčasťou výkonu úlohy rozhodovať ako súd, patrí do podstaty práva na účinnú súdnu ochranu a základného práva na spravodlivý proces, ktoré má zásadný význam ako záruka ochrany všetkých práv vyplývajúcich osobám podliehajúcim súdnej právomoci z práva Únie a zachovania spoločných hodnôt členských štátov uvedených v článku 2 ZEÚ, najmä hodnoty právneho štátu (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 222, ako aj citovaná judikatúra). Okrem toho ako vyplýva najmä z odôvodnenia 3 rozhodnutia 2006/928 a referenčných kritérií uvedených v bodoch 1 až 3 prílohy tohto rozhodnutia, existencia nestranného, nezávislého a efektívneho súdneho systému má osobitný význam pri boji proti korupcii, najmä tej, ktorá prebieha na najvyšších miestach.
- 113 Požiadavka nezávislosti súdov, ktorá vyplýva z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, má dva aspekty. Prvý, vonkajší aspekt vyžaduje, aby dotknutý orgán vykonával svoje funkcie samostatne, nikomu hierarchicky nepodliehal, ani nebol podriadený a od nikoho neprijímal príkazy alebo inštrukcie, bez ohľadu na ich pôvod, čím je chránený pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť rozhodovania jeho členov a ovplyvniť ich rozhodnutia. Druhý, vnútorný aspekt súvisí s pojmom nestrannosť a týka sa rovnakého odstupu od účastníkov konania a ich príslušných záujmov vo vzťahu k predmetu sporu. Tento aspekt vyžaduje rešpektovanie objektívnosti a neexistenciu akéhokoľvek záujmu na vyriešení sporu mimo striktného uplatnenia právneho predpisu [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 41 a citovaná judikatúra].
- 114 Tieto záruky nezávislosti a nestrannosti vyžadované podľa práva Únie predpokladajú existenciu pravidiel, ktoré u osôb podliehajúcich súdnej právomoci umožňujú odstrániť akékoľvek oprávnené pochybnosti o neovplyvniteľnosti dotknutého orgánu vonkajšími faktormi a jeho neutralite vo vzťahu k protichodným záujmom [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 82 a citovaná judikatúra].
- 115 V tejto súvislosti je dôležité, aby boli sudcovia chránení pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť ich nezávislosť. Pravidlá týkajúce sa postavenia sudcov a výkonu ich funkcií musia v prvom rade umožniť vylúčiť nielen akýkoľvek priamy vplyv vo forme pokynov, ale aj formy vplyvu, ktoré sú viac nepriame a mohli by ovplyvniť rozhodnutia dotknutých sudcov, a v druhom rade tak odstrániť absenciu dojmu nezávislosti alebo nestrannosti týchto sudcov,

ktorá by mohla narušiť dôveru, ktorú musí súdnictvo v demokratickej spoločnosti a v právnom štáte vzbudzovať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 226, ako aj citovaná judikatúra).

- 116 Pokiaľ ide konkrétne o ustanovenia upravujúce disciplinárny režim, požiadavka nezávislosti si podľa ustálenej judikatúry vyžaduje, aby tento režim poskytoval potrebné záruky s cieľom predísť akémukoľvek riziku, že bude využitý ako systém politickej kontroly obsahu súdnych rozhodnutí. V tejto súvislosti sa zdá byť zásadné, aby skutočnosť, že súdne rozhodnutie obsahuje prípadné pochybenie vo výklade a uplatňovaní pravidiel vnútroštátneho práva a práva Únie alebo v posúdení skutkových okolností a hodnotení dôkazov, nemohla sama osebe viesť ku vzniku disciplinárnej zodpovednosti dotknutého sudcu. Inherentnú záruku nezávislosti vnútroštátnych sudcov okrem iného predstavuje skutočnosť, že títo sudcovia nemusia čeliť disciplinárnym konaniam a sankciám za to, že uplatnili svoju možnosť obrátiť sa na Súdny dvor v zmysle článku 267 ZFEÚ, ktorá spadá do ich výlučnej právomoci (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 227, ako aj citovaná judikatúra).
- 117 Okrem toho v súlade so zásadou delby moci, ktorou sa vyznačuje fungovanie právneho štátu, nezávislosť súdov musí byť zaručená najmä vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej moci [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 42 a citovaná judikatúra].
- 118 Hoci článok 2, ani článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ a ani nijaké ďalšie ustanovenie práva Únie pritom neukladá členským štátom nejaký konkrétny ústavný model upravujúci vzťahy a vzájomné pôsobenie medzi jednotlivými zložkami štátnej moci, najmä pokiaľ ide o definovanie a vymedzenie ich právomocí, neznamena to, že by členské štáty nemuseli dodržiavať predovšetkým požiadavky nezávislosti súdov, ktoré vyplývajú z uvedených ustanovení práva Únie (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 229, ako aj citovaná judikatúra).
- 119 Za týchto podmienok článok 2 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, ako aj rozhodnutie 2006/928 nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú rozhodnutia ústavného súdu pre všeobecné súdy záväzné za predpokladu, že vnútroštátne právo zaručuje nezávislosť tohto ústavného súdu najmä vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej moci, ako si to tieto ustanovenia vyžadujú. Naopak, ak vnútroštátne právo nezaručuje túto nezávislosť, tieto ustanovenia práva Únie bránia takej vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, keďže takýto Ústavný súd nemôže zabezpečiť účinnú súdnu ochranu, ktorú vyžaduje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 44 a citovaná judikatúra].
- 120 V prejednávanej veci otázky položené vnútroštátnym súdom v súvislosti s požiadavkou nezávislosti sudcov, ktorá vyplýva z týchto ustanovení Únie, sa dotýkajú na jednej strane rovnakých hľadísk týkajúcich sa postavenia, zloženia a fungovania Ústavného súdu, ktorý vydal sporné nálezy vo veci samej, ako otázky položené v konaniach, ktoré viedli k vyhláseniu rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034). Okrem toho návrhy na začatie prejudiciálneho konania v tejto veci obsahujú v tomto ohľade v zásade rovnaké informácie ako návrhy v uvedených veciach. Ako však vyplýva z úvah uvedených v bodoch 231 až 237 tohto rozsudku, na základe poskytnutých informácií nemožno konštatovať, že by Ústavný súd nespĺňal požiadavky nezávislosti

a nestrannosti pripomenuté v bodoch 113 až 119 tohto uznesenia a ani že by sporné nálezy vo veci samej boli prijaté v kontexte, ktorý by vzbudzoval dôvodné pochybnosti o úplnom dodržiavaní týchto požiadaviek Ústavným súdom.

- 121 Pokiaľ ide konkrétne o disciplinárnu zodpovednosť, ktorá môže byť podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy vyvodená voči sudcom všeobecných súdov v prípade nerešpektovania rozhodnutí vnútroštátneho Ústavného súdu, je pravda, že ochrana nezávislosti súdov nemôže mať predovšetkým za následok to, že sa úplne vylúči možnosť založenia disciplinárnej zodpovednosti sudcu v niektorých celkom výnimočných prípadoch z dôvodu súdnych rozhodnutí, ktoré prijal. Takáto požiadavka nezávislosti totiž evidentne nemá za cieľ odobriť prípadné vážne a úplne neospravedlniteľné správanie sudcov, ktoré by spočívalo napríklad v porušovaní – úmyselnom, na základe zlého úmyslu či obzvlášť závažnej a hrubej nedbanlivosti – pravidiel vnútroštátneho práva a práva Únie, ktorých dodržiavanie majú zabezpečiť, alebo vo svojvôli či v odopretí spravodlivosti, hoci ako nositelia rozhodovacej funkcie majú úlohu rozhodovať v sporoch, ktoré im predkladajú osoby podliehajúce súdnej právomoci [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 83 a citovaná judikatúra].
- 122 Na účely zachovania nezávislosti súdov, a teda zabránenia situácii, v ktorej by disciplinárny režim mohol byť odklonený od svojich legitímnych cieľov a využívaný na účel politickej kontroly súdnych rozhodnutí alebo nátlaku na sudcov, sa totiž zdá byť zásadné, aby skutočnosť, že súdne rozhodnutie obsahuje prípadné pochybenie vo výklade a uplatňovaní pravidiel vnútroštátneho práva a práva Únie alebo v posúdení skutkových okolností a hodnotení dôkazov, nemohla sama osebe viesť ku vzniku disciplinárnej zodpovednosti dotknutého sudcu [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 84 a citovaná judikatúra].
- 123 V dôsledku toho je potrebné, aby bol vznik disciplinárnej zodpovednosti sudcu z dôvodu súdneho rozhodnutia obmedzený na celkom výnimočné prípady, akými sú prípady uvedené v bode 121 tohto uznesenia, a v tejto súvislosti podliehal objektívnym a overiteľným kritériám, ktoré súvisia s požiadavkami na riadny výkon spravodlivosti, ako aj zárukám, ktoré majú zabrániť riziku vyvíjania vonkajšieho tlaku na obsah súdnych rozhodnutí, čím sa v mysliach osôb podliehajúcich súdnej právomoci rozptýlia akékoľvek oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť dotknutých sudcov a ich neutralitu vo vzťahu k jednotlivým záujmom v konaní [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 86 a citovaná judikatúra].
- 124 V prejednávanej veci z informácií uvádzaných v rámci návrhov na začatie prejudiciálneho konania nevyplýva, že by sa disciplinárna zodpovednosť vnútroštátnych sudcov všeobecných súdov z dôvodu nerešpektovania nálezov Ústavného súdu, upravená v článku 99 písm. §) zákona č. 303/2004, ktorého znenie neobsahuje nijakú inú podmienku, obmedzovala na celkom výnimočné prípady uvádzané v bode 121 tohto uznesenia, na rozdiel od judikatúry pripomenutej v bodoch 122 a 123 tohto uznesenia.
- 125 Z toho vyplýva, že článok 2 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, ako aj rozhodnutie 2006/928 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej rozhodnutia Ústavného súdu zaväzujú všeobecné súdy, za predpokladu, že vnútroštátne právo zaručuje nezávislosť uvedeného Ústavného súdu najmä od zákonodarnej a výkonnej moci, ako si to uvedené ustanovenia vyžadujú. Naopak tieto ustanovenia Zmluvy EÚ a predmetné rozhodnutie sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek nerešpektovanie rozhodnutí vnútroštátneho Ústavného súdu zo strany vnútroštátnych

sudcov všeobecných súdov môže spôsobiť vznik ich disciplinárnej zodpovednosti (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 242).

- 126 Za týchto podmienok a pokiaľ ide o konania, v ktorých je sporná vnútroštátna právna úprava alebo prax dôsledkom vykonávania práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty, sa osobitné preskúmanie článku 47 Charty, ktoré by mohlo len podporiť záver už vyslovený v predchádzajúcom bode, nezdá byť potrebné na odpoveď na otázky predložené vnútroštátnym súdom a vyriešenie sporov, o ktorých koná.

O prednosti práva Únie

- 127 Vnútroštátny súd poznamenáva, že judikatúra Ústavného súdu vyplývajúca zo sporných nálezov vo veci samej, voči ktorej vyjadruje svoje pochybnosti z hľadiska jej súladu s právom Únie, má v súlade s článkom 147 ods. 4 rumunskej Ústavy záväznú povahu a vnútroštátne súdy sú povinné ju dodržiavať pod hrozbou uloženia disciplinárnych sankcií ich členom podľa článku 99 písm. š) zákona č. 303/2004. Za týchto podmienok sa snaží zistiť, či zásada prednosti práva Únie bráni takejto vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi a poskytuje vnútroštátnemu súdu možnosť neuplatniť judikatúru takéhoto charakteru bez toho, aby boli jeho členovia vystavení riziku uloženia disciplinárnej sankcie.
- 128 V tomto ohľade Súdny dvor v bodoch 245 až 248 rozsudku z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034), pripomenul svoju ustálenú judikatúru týkajúcu sa zmluvy o EHS, v ktorej bola prijatá zásada prednosti práva Spoločenstva, ako súčasť podstatných znakov právneho poriadku Spoločenstva, pričom spresnil, že tieto podstatné znaky právneho poriadku Únie a význam ich dodržiavania boli napokon potvrdené aj bezvýhradnou ratifikáciou Zmlúv, ktorými sa zmenia zmluva o EHS, a to konkrétne Lisabonskej zmluvy. V bode 249 tohto rozsudku dodal, že podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ Únia rešpektuje rovnosť členských štátov pred Zmluvami. Únia však túto rovnosť môže rešpektovať len vtedy, keď členské štáty v zmysle zásady prednosti práva Únie nemôžu proti právu Únie presadzovať akékoľvek jednostranné opatrenie.
- 129 Po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy Súdny dvor ustálene potvrdil predchádzajúcu judikatúru týkajúcu sa zásady prednosti práva Únie, ktorá ukladá všetkým orgánom členských štátov povinnosť priznať plný účinok jednotlivým normám Únie, pričom právo členských štátov nemôže mať vplyv na účinok priznaný týmto jednotlivým normám na území uvedených štátov [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 50 a citovaná judikatúra].
- 130 Odvolávanie sa členského štátu na ustanovenia vnútroštátneho práva, hoci aj ústavnej povahy, nemôže podľa zásady prednosti práva Únie zasahovať do jednoty a účinnosti práva Únie. V súlade s ustálenou judikatúrou sú totiž účinky spojené so zásadou prednosti práva Únie záväzné pre všetky orgány členského štátu, pričom tomu najmä nemôžu brániť vnútroštátne ustanovenia, vrátane tých ústavných [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 51 a citovaná judikatúra].
- 131 V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým pripomenúť, že zásada prednosti práva Únie vyžaduje, aby v prípade nemožnosti vyložiť vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatňovať ustanovenia práva Únie, zabezpečil plný účinok uvedených požiadaviek v spore, o ktorom rozhoduje, a v prípade potreby

z vlastnej iniciatívy neuplatnil akúkoľvek, hoci aj časovo následnú, vnútroštátnu právnu úpravu alebo prax odporujúcu ustanoveniu práva Únie s priamym účinkom, pričom nemusí požiadať o predchádzajúce zrušenie tejto vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom alebo na takéto zrušenie počkať (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 252, ako aj citovaná judikatúra).

- 132 Pokiaľ ide o ustanovenia práva Únie, ktorých sa týkajú prejednávané návrhy na začatie prejudiciálneho konania, je potrebné pripomenúť, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora sú článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, článok 325 ods. 1 ZFEÚ, ako aj referenčné kritériá uvedené v prílohe rozhodnutia 2006/928 formulované jasne a presne a nie sú spojené s nijakou podmienkou, takže majú priamy účinok (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 253, ako aj citovaná judikatúra).
- 133 V tomto kontexte je potrebné spresniť, že podľa článku 19 ZEÚ vnútroštátnym súdom a Súdnu dvoru prislúcha, aby zaručili plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch, ako aj účinnú súdnu ochranu, ktorá pre osoby podliehajúce súdnej právomoci z tohto práva vyplýva, pričom Súdny dvor má výlučnú právomoc poskytnúť konečný výklad uvedeného práva. Pri výkone tejto právomoci prináleží v konečnom dôsledku Súdnu dvoru, aby spresnil pôsobnosť zásady prednosti práva Únie v súvislosti s relevantnými ustanoveniami tohto práva a táto pôsobnosť nemôže závisieť od výkladu vnútroštátnych právnych predpisov ani od výkladu ustanovení práva Únie, ktorý vykoná vnútroštátny súd a nezodpovedá výkladu Súdneho dvora. Konanie o prejudiciálnej otázke upravené v článku 267 ZFEÚ, ktoré je základom celého súdneho systému vytvoreného Zmluvami, nastoľuje na tento účel dialóg medzi súdmi, konkrétne medzi Súdnu dvorom a súdmi členských štátov, ktorého cieľom je zabezpečiť jednotný výklad práva Únie, čím umožňuje zabezpečiť jeho súdržnosť, plný účinok a autonómiu a nakoniec aj špecifický charakter práva vytvoreného Zmluvami (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 254, ako aj citovaná judikatúra).
- 134 V prejednávanej veci vnútroštátny súd zdôrazňuje, že podľa rumunskej Ústavy je viazaný judikatúrou vyplývajúcou zo sporných nálezov Ústavného súdu vo veci samej, a preto pod hrozbou vystavenia svojich členov nebezpečenstvu začatia disciplinárneho konania alebo uloženia disciplinárnych sankcií nemôže neuplatniť túto judikatúru, a to aj keby sa s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní domnieval, že uvedená judikatúra odporuje právu Únie.
- 135 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pokiaľ ide o výklad dotknutých ustanovení práva Únie, rozsudok vyhlásený Súdnu dvorom v prejudiciálnom konaní je pre vnútroštátny súd v súvislosti s vyriešením sporu vo veci samej záväzný. Vnútroštátnemu súdu, ktorý využil možnosť alebo splnil svoju povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v zmysle článku 267 ZFEÚ, nemožno brániť, aby mohol okamžite uplatniť právo Únie v súlade s rozhodnutím alebo judikatúrou Súdneho dvora, inak by bol potrebný účinok uvedeného ustanovenia oslabený. Je potrebné doplniť, že možnosť urobiť presne v čase tohto uplatnenia všetko potrebné s cieľom neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu alebo prax, ktoré by prípadne mohli byť prekážkou plnej účinnosti právnych noriem Únie, je neoddeliteľnou súčasťou úloh sudcu Únie, ktoré prináležia vnútroštátnemu sudcovi poverenému uplatňovaním právnych noriem Únie v rámci jeho právomocí, takže výkon tejto právomoci je inherentnou zárukou

nezávislosti súdov vyplývajúcou z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, body 256 a 257, ako aj citovaná judikatúra).

- 136 Akákoľvek vnútroštátna právna úprava alebo prax, ktorá by mohla oslabiť účinnosť práva Únie tým, že príslušnému súdu, ktorý uplatňuje toto právo, nepriznáva ani vo chvíli tohto uplatnenia právomoc, aby urobil všetko, čo je nevyhnutné na neuplatnenie vnútroštátneho ustanovenia alebo praxe, ktoré môžu znemožniť plnú účinnosť noriem práva Únie s priamym účinkom, sú nezlučiteľné s požiadavkami, ktoré sú podstatou práva Únie [rozsudok z 22. februára 2022, RS (Účinok rozhodnutí Ústavného súdu), C-430/21, EU:C:2022:99, bod 63 a citovaná judikatúra].
- 137 Vnútroštátna právna úprava alebo prax, podľa ktorej nálezy Ústavného súdu zaväzujú všeobecné súdy, aj keď uvedené súdy zastávajú s ohľadom na rozsudok, ktorý v prejudiciálnom konaní vyhlásil Súdny dvor, názor, že judikatúra vyplývajúca z týchto ústavných nálezov je v rozpore s právom Únie, môže týmto súdom brániť v zabezpečení plného účinku požiadaviek tohto práva, pričom tento zabraňujúci účinok môže ešte viac posilniť skutočnosť, že vnútroštátne právo kvalifikuje prípadné nerešpektovanie uvedenej ústavnej judikatúry ako disciplinárne previnenie (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 259).
- 138 V tomto kontexte je potrebné poukázať na to, že článok 267 ZFEÚ bráni akejkoľvek vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, ktorá môže vnútroštátnym súdom zabrániť, podľa okolností, využiť možnosť alebo splniť povinnosť podľa článku 267 obrátiť sa s návrhom na načatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor. Okrem toho podľa judikatúry pripomenutej v bode 116 tohto uznesenia predstavuje skutočnosť, že vnútroštátni sudcovia nebudú čeliť disciplinárnym konaniam alebo sankciám za to, že využili možnosť, ktorá spadá do ich výlučnej právomoci, obrátiť sa podľa článku 267 ZFEÚ na Súdny dvor, inherentnú záruku ich nezávislosti. Rovnako v prípade, že sudca vnútroštátneho všeobecného súdu dospeje na základe odpovede Súdneho dvora k záveru, že judikatúra vnútroštátneho Ústavného súdu je v rozpore s právom Únie, nemôže skutočnosť, že tento vnútroštátny sudca uvedenú judikatúru neuplatnil v súlade so zásadou prednosti práva Únie v nijakom prípade spôsobiť vznik jeho disciplinárnej zodpovednosti (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 260, ako aj citovaná judikatúra).
- 139 To znamená, že zásada prednosti práva Únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú vnútroštátne všeobecné súdy viazané nálezmi vnútroštátneho Ústavného súdu, pričom z toho dôvodu a pod hrozbou dopustenia sa disciplinárneho previnenia nemôžu na základe vlastnej právomoci neuplatniť judikatúru vyplývajúcu z týchto nálezov, hoci sa s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora domnievajú, že je v rozpore s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, článkom 325 ods. 1 ZFEÚ alebo s rozhodnutím 2006/928 (rozsudok z 21. decembra 2021, Euro Box Promotion a i., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 a C-840/19, EU:C:2021:1034, bod 262).
- 140 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je potrebné na druhú a tretiu otázku vo veciach C-859/19, C-926/19 a C-929/19 odpovedať tak, že:
- článok 2 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, ako aj rozhodnutie 2006/928 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej rozhodnutia vnútroštátneho Ústavného súdu zaväzujú všeobecné súdy, za predpokladu, že vnútroštátne právo zaručuje nezávislosť uvedeného Ústavného súdu najmä od zákonodarnej a výkonnej

moci, ako si to uvedené ustanovenia vyžadujú. Naopak, tieto ustanovenia Zmluvy EÚ a predmetné rozhodnutie sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek nerešpektovanie rozhodnutí vnútroštátneho Ústavného súdu zo strany vnútroštátnych sudcov všeobecných súdov môže spôsobiť vznik ich disciplinárnej zodpovednosti,

- zásada prednosti práva Únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú vnútroštátne všeobecné súdy viazané rozhodnutiami vnútroštátneho Ústavného súdu, pričom z toho dôvodu a pod hrozbou dopustenia sa disciplinárneho previnenia nemôžu na základe vlastnej právomoci neuplatniť judikatúru vyplývajúcu z týchto rozhodnutí, hoci sa s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora domnievajú, že táto judikatúra je v rozpore s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, článkom 325 ods. 1 ZFEÚ alebo rozhodnutím 2006/928.

O trovách

- 141 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd.

Z vyššie uvedených dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol:

1. Článok 325 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 2 Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločností, vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii, ktorá bola podpísaná v Bruseli 26. júla 1995, ako aj rozhodnutie Komisie 2006/928/ES z 13. decembra 2006, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na zaistenie spolupráce a overovania pokroku v Rumunsku na účely osobitných referenčných kritérií v oblastiach reformy súdnictva a boja proti korupcii,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú rozsudky v oblasti korupcie a podvodov s daňou z pridanej hodnoty, ktoré neboli vydané v prvom stupni rozhodovacím zložením špecializovaným v tejto oblasti alebo v odvolacom konaní rozhodovacím zložením, ktorého všetci členovia boli určení losom, absolútne neplatné, takže dotknuté veci týkajúce sa korupcie a podvodu v oblasti dane z pridanej hodnoty musia byť, prípadne na základe mimoriadneho opravného prostriedku proti právoplatným rozsudkom, opätovne preskúmané v prvom a/alebo druhom stupni, ak môže použitím tejto vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe vzniknúť systémové riziko beztretnosti skutkov zakladajúcich závažné trestné činy podvodu ohrozujúceho finančné záujmy Únie alebo korupcie vo všeobecnosti. Povinnosť zabezpečiť, aby za takéto trestné činy boli uložené trestné sankcie, ktoré sú účinné a odradzujúce, nezavahuje vnútroštátny súd povinnosti overiť nevyhnutné dodržanie základných práv zaručených v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. Požiadavky vyplývajúce z tohto článku 47 druhého odseku prvej vety Charty nebránia nepoužitiu takejto vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe, pokiaľ je spôsobilá vyvolať takéto systémové riziko beztretnosti.

2. Článok 2 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, ako aj rozhodnutie 2006/928

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej rozhodnutia vnútroštátneho Ústavného súdu zaväzujú všeobecné súdy, za predpokladu, že vnútroštátne právo zaručuje nezávislosť uvedeného Ústavného súdu najmä od zákonodarnej a výkonnej moci, ako si to uvedené ustanovenia vyžadujú. Naopak, tieto ustanovenia Zmluvy EÚ a predmetné rozhodnutie sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek nerešpektovanie rozhodnutí vnútroštátneho Ústavného súdu zo strany vnútroštátnych sudcov všeobecných súdov môže spôsobiť vznik ich disciplinárnej zodpovednosti.

- 3. Zásada prednosti práva Únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi, podľa ktorej sú vnútroštátne všeobecné súdy viazané rozhodnutiami vnútroštátneho Ústavného súdu, pričom z toho dôvodu a pod hrozbou dopustenia sa disciplinárneho previnenia nemôžu na základe vlastnej právomoci neuplatniť judikatúru vyplývajúcu z týchto rozhodnutí, hoci sa s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora domnievajú, že táto judikatúra je v rozpore s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, článkom 325 ods. 1 ZFEÚ alebo rozhodnutím 2006/928.**

Podpisy